

Szerkesztőség. Kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reș Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgönyváltó: Közlöny, Arad :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Mezeielenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejettől több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 ban felár.) Hirdetések tarifája szerint. ::

XLVI. évfolyam, 99. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1931. május hó 5

A kisántant konferenciája

Irta: Weil Károly dr.

A kisántant bucuresti-i tanácskozásainak egyik legfontosabb tárgya: a gazdasági krízis. A német-osztrák vámunió kérdése vezérfonalaként áll előtérbe.

A dunai államok mezőgazdasági krízise európai problémává nőtte ki magát, amióta a német-osztrák vámunió koncepciója nyilvánosságra került. Németország az első pillanatban hangsúlyozta, hogy a dunai államok akar segíteni és megnyitotta a csatlakozás lehetőségét az összes válsággal küzdő dunai mezőgazdasági államoknak. Megadta egyúttal a csatlakozás lehetőségét Jugoszláviának, Romániának és Magyarországnak is azáltal, hogy garantálta a csatlakozó országok mezőgazdasági és egyéb termékeinek magas áron való átvételét, ellenértékképpen viszont a német iparcikkek vámmentes behozatalát köztötte ki.

Mit jelent ez a valóságban? Azt, hogy a német birodalom a maga hetven millió lakosával nagyszerű fogyasztó piaca lenne a mi terményeinknek is, amelyeket ezidőszent ugyszólván semmiképpen sem lehet elhelyezni a világpiacra, egyrészt a túltermelés, másrészt a verhetetlen amerikai konkurrenciá miatt. Ha tudjuk azt, hogy Németország egy évi behozatala nyersterményekben és állatokban a tizszerese Románia egész évi kivitelének ezekben a cikkekben, úgy láthatjuk, hogy a terv nem fantasztikus, sőt a legrealisabb és legbiztosabb módszere Közép-Európa általános betegségeinek: a fogyasztási piac hiányának leküzdéséhez. A német iparcikkek vámmentes behozatala pedig egyszerűen lenyomná a drága iparcikkek árát annyira, hogy a paraszt, valamint a középosztály megélhetése hasonlíthatatlanul könnyebb volna, mint ma, amikor az agyonprotezsált belföldi ipar kartelljei diktálják az abnormis magas árakat.

A nagy német-osztrák fogyasztási piac nagyszerűen tudna kiegészülni a dunai államok mezőgazdaságával úgy, hogy mindkét tényező: a német ipar és a dunai mezőgazdaság fényesen megtalálná a számítását. Nem kell hozzá közgazdasági előtanulmány, hogy ennek a tervnek a realitását az első pillanatban be ne lehetne látni és megállapíthatni, hogy a mi csatlakozásunk által gazdasági életünk eljuthatna a régen sóvárgott nyugvópontra.

De amit a közgazdászok papírral és ceruzával kitervelnek, azt megszokta ölni a minden jót elpusztító politika. Franciaország féltékenyen nézi, milyen állást foglalnak el ezzel a tervvel szemben a dunai szövetségesek. Románia egyelőre várakozó állásponton van, ugyszólván Magyarország is. Jugoszláviából egyre erőteljesebb hangok hallatszanak a csatlakozás érdekében. A francia diplomácia azonban dolgozik és megakarja nyerni a jugoszlávokat és természetesen a románokat is a francia vámunió eszméjének. Ennek azonban az a nagy szervi hibája van, hogy a négy agrárállam terményeinek elhelyezésére nem tud piacot biztosítani. Ez a terv használhatatlan Csehországnak és Franciaországnak, de nem az agrár országoknak, mert hiányzik belőle a nagy német Absatzgebiet. Ebből tehát a dunai államoknak semmi hasznuk nem volna. Ellenkezőleg. Elsorvasztaná meglévő iparukat is anélkül, hogy a mezőgazdaság fellendülésével ez sokszorosan kiízetődhetne. Miután ezt minden államférfi be fogja látni, jönnek majd a szíriahangok, a kölcsönajánlatok kilenc és fél százalékra. Az ilyen kölcsönökkel azonban itönkre megyünk.

A bucuresti-i kisántant-konferencia, amely most ült össze, izgalmas viták színhelye lesz.

Otvenezer lej egy mandátum, de lehet alkudni is

Tömegesen alakulnak Bucurestiben az érdekképviseletek — Iorga és Argetoianu között kiélesedett a helyzet — „A választásokon el fogunk vérezni,” mondotta Argetoianu

Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése

Bucurestiből jelentik: Iorga miniszterelnök és Argetoianu között kissé kiélesedett a helyzet és ez a körülmény kellemelemlenül hat a pártokkal folytatott tárgyalások során. A miniszterelnök ugyanis hallani sem akar pártokról és az az álláspontja, hogy pártokhoz tartozó személyekről lehet csak tárgyalni. A liberálisok viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy velük, mint párttal tárgyaljanak. Argetoianu ezzel a problémával kapcsolatosan legutóbb elkeseredve jelentette ki:

— Ha Iorga ezt az álláspontját fenntartja, úgy a választásokon el fogunk vérezni.

A miniszterelnök ugyanis ragaszkodik az érdekképviseleti rendszerhez. Ez a hír máris igen érdekes jelenséget értelt meg Bucurestiben. A mai napig hetven-nyolcvan érdekképviselet jelentkezett Munteanu Ramnic belügyi államtitkárnál és a minisztériumot valóságos agyonhalmozzák ajánlatokkal. Az érdekképviseletek között a komoly egyesületek is szerepelnek. Így a Sfatul Negustoresc, az Ugir, a tanítók és tanárok egyesülete, az Agrárliga.

A legutóbbi napokban a bucuresti-i törvényeséken egy egész sereg új érdekképviseletet jelentettek be. Az emberek már valóságos üzleti vállalkozásnak tekintik az érdekképviseletek létesítését. Husz-harminc ember összeáll, bejelenti az egyesületet a törvényeséken és elkezdnek az illetékes minisztériummal tárgyalni a jelölésről.

Miután a politikai pártoknál is úgy szokásos, hogy választások alkalmával a tehetősebb párttagoktól nagyobb összegeket szednek be a választási költségek fedezésére, ezek az érdekképviseletek is kisebb-nagyobb összegeket inkasszálják a képviselőjelölt-aspiránsoktól. A Sfatul Negustoresc ötvenezer lejtet, a kisebb érdekképviseletek 30—50 ezer lejt kérnek. Lehet azonban alkudni is, mert egyes kis érdekképviseletek tizezer lejt is elfogadtak, bizonyos

nyos jelölések kilátásba helyezésénél. A belügyminisztériumban az érdekképviseletekkel ez a hirtelen elszaporodása érhető konsternációt keltett.

Kormánykörökben aggodalommal tekintenek a jövő felé. Argetoianu tekintélyes mértékben aggályosnak, hogy a kormányban nincsenek kiépített szervezetei. Iorga miniszterelnök ötlete, hogy a kormányban az érdekképviseletekre kell támaszkodni, csak hogy ezeknek az érdekképviseleteknek csupán a városokban lehet erejük, de nem a falvakon, ahol a politikai pártok az urak. Argetoianu ezért ragaszkodik ahhoz, hogy Iorga változtassa meg eddigi álláspontját.

Az egyes érdekképviseletekkel folytatott tárgyalások során kiderült, hogy a Sfatul Negustoresc 50, az Agrárliga 20, a Tanárok és Tanítók szövetsége 30 és a komolyan számba vehető egyéb érdekképviseletek oly nagyszámú mandátumot követeltek maguknak, hogy lehetetlennek tűnik ezeket az igényeket kielégíteni.

A kormány és a német kisebbség között beható tárgyalások folynak. Hans Ottó Roth dr. és Mutli Gáspár dr. vezették be a választások előkészítésére vonatkozó tárgyalásokat. Argetoianu 15 mandátumot ajánlott fel. A feltevés azonban itt is az, hogy nem, mint a német párt tagjaival paktálnak le, hanem a német pártokhoz tartozó egyes személyekkel.

Politikai körökben nagy felűnést keltett az a tény, hogy tábornokok kaptak kinevezést fontosabb pozíciókra. Ujabbban az országos nyugdíjközpont élére Alevra tábornokot nevezte ki a miniszterelnök.

Bucuresti-i körökben élénken kommentálják azt a hírt, hogy Iorga miniszterelnök a bucuresti-i Semmitűszék egyik bíróját táviratilag Temesvárra hívta és ott egy teljesen új hivatal vezetésével bízta meg. Az új reszort címe: A közhivatalok sikkasztását ellenőrző bizottság. B. A.

A revízió kérdése elkerülhetetlenül szükséges

— mondotta HOOVER, az Unió elnöke —

Ma a világ hetven százalékkal többet ad fegyverkezésre, mint a háború előtt — A leszerelés problémája a nemzetközi kereskedelmi kongresszuson

Washingtonból jelentik: A hatodik nemzetközi kereskedelmi kongresszust ma Hoover elnök beszéde nyitotta meg. A kongresszuson harminc állam delegátusa jelent meg, akikhez Hoover a következő szavakat intézte:

— A világválság az Uniót is súlyos depressziókkal sújtotta. Nagyon nehéz lesz az újjáépítés munkája. A fegyverkezések leszállítása és a revízió kérdése elkerülhetetlenül szükséges. Ma a világ hetven százalékkal többet ad ki fegyverkezésre, mint a háború előtt. Öt és félmillió ember van állandóan fegyverben

Benes mindent el fog követni a nagyszerű német terv elgáncsolására. A cseh érdekek miatt fél a dunai agrárállamok közös mezőgazdasági frontjától és fél, hogy ez könnyen politikai fronttá alakulhat át. A közösen korgó gyomor könnyen összehozza nemcsak az embereket, de az azonos érdekű országokat is.

és husz millió tartalékban, bár valamennyi ország lemondott a fegyverkezésről. Minden reményünk most már Geniben lehet csupán a leszerelés kérdésében, amely döntő fontosságú a nemzetközi kereskedelemre nézve. A nemzetközi kereskedelemnek az a feladata, hogy ragaszkodjon minden erejéből a leszereléshez.

Hoover beszéde után Thunis belga miniszterelnök számolt be a világgazdaság mai helyzetéről. Beszámolójában kifejtette, hogy a világgazdaság elékezett egy átmeneti állomáshoz, amely után a nyugalom következik.

Briand szintén nagy erőfeszítéseket fog tenni a német terv ellen a májusi népszövetségi tanácskozásokon. Nem lehet tudni, mit tud elérni. Talán ismét sikerül előbbrehozni a politikát a gazdasági érdekeinknek. Eddig sikerült. A politika mindig megelőzte az egyéredő nemzetek gazdasági összefogását.

A királylátogatás második napja Temesváron

Unnepelték az uralkodót a Bánság fővárosában — Bankett a tisztí kaszinóban — A király beszéde — Az uralkodó elutazott Temesvárról

H. Károly király temesvári látogatásának második napja fokozódó érdeklődés jegyében folyt le. Egész nap gyönyörű idő volt, tömegök hullámzottak az uccán és amerre elhaladt a királyi autó, mindenütt ovációval fogadták az uralkodót és Iorga miniszterelnököt.

Vasárnap délelőtt Ófelsége kíséretével meglátogatta a kadétiskolát, ahol az iskola parancsnoka: Mitrea ezredes üdvözölte a magas vendéget. Különös meglepedését fejezte ki az uralkodó afelett, hogy az iskola növendékei a személyükre vonatkozó munkát maguk végzik el. A kadétiskolából a tüzériskolához hajtatott, a hol Carlaont ezredes az iskola parancsnoka fogadta a királyt. Ezután a Magyar Ház előtt elhaladva a Banatia sváb diákokhoz hajtatott kíséretével az uralkodó. A kapuban Pacha Ágoston dr. püspök fogadta és bemutatta az uralkodónak az igazgató-tanács tagjait és a tanári kart. Károly király barátságosan kezét fogott az intellektuellekkel és németül elbeszélgetett velük. A díszteremben hatalmas éljenzésekkel fogadták az uralkodót a diákok, majd a király helyet foglalt egy trónszéken. Innen hallgatta meg Pacha püspök üdvözlőbeszédét.

A józsefvárosi zárdát is meglátogatta a király és az óvodások sorfala között vonult be az épületbe, amelynek küszöbén Pless József dr. igazgató fogadta. Érdekes, hogy az

uralkodót erre a látogatásra Iorga miniszterelnök animálta, aki előzetesen meglátogatta a zárdát és annyira megtetszett neki az intézmény, hogy tapasztalatait nyomban közölte az uralkodóval. A zárda tornatermében a növendékek a királyhimmusszal fogadták az uralkodót. A királynak annyira megtetszett a zárdában uralkodó szellem, hogy a Notre Dame-i tanítórend romániai tartományi főnöknőjét Mária Alexandra tisztelendőnévért kitüntetésben részesítette.

A király felköszöntője

Vasárnap délelőtt Temesvár társadalma fényes bankettet rendezett az uralkodó tiszteletére a tisztí kaszinóban. A kaszinó épülete előtt már a délelőtti órákban hatalmas tömeg táborozott, végre délután két órakor feltűntek az udvari kocsik. A király a tömeg hatalmas éljenzése közben vonult be a terembe, ahol ugyancsak meleg ováció fogadta. Százkilencven meghívott foglalt helyet az ebédnél. Husz pincér és husz italos szolgálta ki az előkelő vendégeket. Az étrend a következő volt: Szendvics kaivárral, temesvári Special-sör, erőleves, kecske roston mártással és idei burgonyával, piros bor, idei töltöttpaprika, különböző szárnyas sülték spárgával, idei borsóval és salátával, fehér bor, Rothschild-piskóta, torta, pezsgő, gyümölcsök, feketekávé.

Temesvár polgármestere üdvözölte az uralkodót, aki a következőket válaszolta:

— Bár országomnak minden része kedves szívemnek, mégis különös örömmel jöttem, mert itt engem a múltban is igen nagy meleg-

széggel és szeretettel fogadtak. Azt mondhatnám, hogy megszoktam már a temesváriak igen szíves fogadtatását. Köszönöm Temesvár város polgárságának ezt a szeretetet és az egész lakosságnak egészségére emelem poharam.

Epizód egy temesvári zeneszerzővel

Zugó éljenzés követte a király szavait, majd tovább folyt az ebéd. A bankett során egy albumot nyújtottak át az uralkodónak, amelyben temesvári uccarészletek fölvételei voltak izlősen elhelyezve. A tisztí kaszinóból a király kíséretével a Banatul pályára ment, ahol végigszemlélte a sporteseményeket.

A vasárnap délutáni löversenyek után Ófelsége a győztes tisztek között ajándékokat osztott szét és már távozni készült, amikor Dragot Sabin, a temesvári konzervatórium igazgatója lépett az uralkodóhoz, aki mint zeneszerző, az egész országban jó hírnévnek örvendő és háromszáz népdalból álló gyűjteményének diszkiadását nyújtotta át. A király barátságos szavakkal és kézszorítással köszönte meg a zeneszerző figyelmét, majd kíséretével távozott.

A sportpályáról a vasúthoz hajtatott az uralkodó, ahol azonnal szalonkocsijába szállt. A versenyről hazatérő közönség első sorai még a viadukthoz sem érkeztek, amikor a vonat kirobogott a pályaudvarról és az uralkodó elhagyta Temesvárt.

Bucurestiből jelentik: Károly király, aki két napos tartózkodás után tegnap este utazott el Temesvárról, csak holnap érkezik vissza a fővárosba. Orsovánál ugyanis meglátogatta külön vonatát, majd kíséretével együtt kiszállt és 24 órát tölt el a városban, valamint a környéken. Hír szerint az uralkodó közelebről Kolozsvárra is ellátogat.

Orsováról érkező hírek szerint Károly király Temesvárról való elutazása alkalmával Trencován kiszállt és egy jugoszláv monitoron találkozott Sándor jugoszláv királlyal. A két uralkodó a monitoron együtt utazott Orsováig. A jugoszláv király kíséretében volt Zsilkovits tábornok miniszterelnök is.

Börtönből — az elnöki székbe

Hogyan lett az üldözött vadból államfő? — Találkozásom Macia ezredessel.

Irta: BENEDEK KÁROLY.

Páris. A spanyol állambomlás csúcspontján, mikor Jules Sauerwein a „Matin“-ben arról cikkezett, hogy bolsevizmus fogja az ibériai félszigetet elborítani, mikor XIII. Alfonz és neje felvették már az exkirály címet és jelleget és az Escorial minden kincseivel helyet foglaltak a párisi Meurice-Hotel huszonnyolc legszébb termében, szóval mikor egész Castília már fenekestül felfordult, akkor forrongó kráterből kilökött szikrázó lávaként hull reánk a hír: „Az ország részeire bomlik; Macia ezredes kikiáltotta a független katalán köztársaságot.

A hír, mely az egész világot megdöbben-tette, egy embert, ezt biztosan tudom, nem lepett meg. Ez az egy ember maga Macia ezredes. Mert Macia ezredes szemében talán évtizedek óta ez az első természetes, magától értetődő, a dolgok rendjében fekvő esemény.

— Négy száz emberrel akartam áthatolni a Pyreneusokon — mondotta nekem Macia ezredes már 1927. februárjában. — „Négy száz emberrel bármikor megdöntöm Katalániában a spanyol király hatalmát. José Ribalta, ki itt ül mellettem (s rámutatott a lobogószemű, éles-arcú, barna fiúra), maga átlopózott a francia határon néhány nap előtt, a bérc ezerméteres ormáról nézett le Katalániára és a hegyi falvakban együtt ette a kecskehúst a királyi fegyveres alguaziljaival. Teljes volt, látja, mindenütt a béke és a nyugalom. És mégis, hacsak négy száz emberrel jelenek meg, forradalom lett volna e nyugalomból egy perc alatt és már is megjelenne a szabad katalán köztársaság, amelynek megszületését én nem hiszem, én nem remélem, hanem a legteljesebb bizonyossággal tudom.

Igy, ilyen emelkedetten, ilyen lelkesen, ilyen nagy bizonyossággal beszélt ez az ember, ki most államot alapított, négy esztendővel ezelőtt, mikor maroknyi hívével egy párisi

külváros elhagyatott házacskájába húzódott meg egy fillér nélkül, mikor a börtönből szabadult, mikor a francia rendőrök kezéből kikerült, mikor a kiutasító végzést várta innen, a francia köztársaságból is és még nem tudta, hogy milyen pénzből vesz majd vasúti jegyet és hol talál határt, melyen Macia ezredest még át-eresztik. Ez az ember, akivel akkor beszéltem, nem volt kommunista felforgató, nem volt szocialista pártmártir, nem volt szocialforradalmár vagy király ellen lázadó; elkésett, szabadsághős volt ez a Macia ezredes, kit az isten szeszélye nyolcvan év anakronisztikus távlatában abból a fából faragott meg, melyből a negyvenes évek Mazzinai és Kossuth Lajosai termettek.

Abban a Bois-Colombe-i kis házban akkor elfért az egész katalán köztársaság. Körülülték az ezredest egy asztal körül valamennyien, Gassol a költő, Casanova a szociológus, Ribalta a merész szabadságharcos, Bordaz de la Quer-ta és a többiek, szám szerint tizenheten. Ezek voltak a vezérek és még száznegyvenöt Perpignan-ban és további kétszázán, akik még nem gyűltek össze és akik együtt kellett volna, hogy mint szabadítók lépjenek át a katalán határt. De áruló volt közöttük, a puccsot felfedezték, a vezéreket francia esküdtszék elé állították, Maciát Henri Torrés védte, a nagy ügyvéd; az esküdtek fölmentették, de a hatóság kitiltotta Franciaország területéről.

Katonatiszt volt Macia, ezredes a spanyol hadseregben, mikor 1905-ben Barcelónába vezényelték, hogy elfojtson egy katalán lázadást. A tisztek sortűzet adták a parasztok közé, Barcelónában szétrombolták a katalán lapok nyomdát és feldúlták a nemzeti együletet. Macia ezredes pedig letépte oldaláról a tisztí boitot, gal lérijáról a tisztí csillagokat, szembefordította fegyverét tisztársaival — és Santanderben sáncofogságba került.

Ebben a börtönben halt meg véglegesen Francesco Macia, Alfonz király ezredese és született meg Francesco Macia, a lázadó, az üldözött szabadsághős és államalapító. Mikor büntetése letelt, egyenesen a parlamentbe ment.

Azóta egész élete lázas és sikertelen mozgalmak, összeesküvések, lázadások, komplottok, intrikák sorozata volt. 1917-ben sikerült neki végül a négy katalán megyét egy közös tanácsba egyesíteni. Nemzeti konventté akarta alakítani a katalán megyegyűlést és nagyszabású fegyveres mozgalmat szervezett. Ezt az összeesküvést is elárulták idő előtt. Akkor menekült Macia ezredes először Franciaországba. Őt hiába üldözték: társát, Marcellino Domingot ítelték halálra, Mikor Macia megkapta a hírt, mint schilleri hős, Párisból visszahozta Madridba, bírái elé állt:

— Engem akasztatok fel, ne barátomat!

Alfonzot megragadta a klasszikus példa e modern megismétlődése és mindkét barátának kegyelmet adott...

— A mi ellenségünk nem Alfonz személy szerint, nem is az ő kormánya és az én küzdelemben nem rezonálnak személyes motívumok. Értse meg: minden spanyol uralom ellen küzdünk. Ma a spanyol királyság és holnap a spanyol köztársaság ellen. A szabad Katalániáért! — Nyelvünket kifiltották minden iskolából és istentiszteletből, kulturintézményeinket szétzúzták, sajtónkat elnyomták, öntudatos honfitársainkat bebörtönözték. De ez csak jó: élesíti öntudatunkat. És ha holnap köztársaság lesz Spanyolország és ha holnap elismerik jogainkat az államon belül és ha holnap megszüntetnek minden igazságtalanságot; ez sem fog változtatni a dolgokon. Mert mi nem autonómiát akarunk és nem „home rule“, hanem mi független ország vagyunk: Katalánia...

Ezek voltak hozzám intézett utolsó szavai ennek a furcsa, monomániás hősnak, aki propagandája szolgálatában két földrészt bolyongott végig, de évtizedek óta egy álmodott Donogoo-országban, az ő elképzelt egységes katalán köztársaságában élt. Most a spanyolországi zavarok megadták neki, hogy valóra váltsa álmát: az álomország, Katalánia megalakult. Egy mélyértelmű francia közmondás szerint az álomoknak az a legnagyobb értékük, hogy nem valósulnak meg soha. És én nagyon féltem ezt a szimpatikus Macia ezredest, amíg sikerült élete álmát megvalósítania...

A Winkler Testvérek-cég fizetésképtelenségének hullámai

Részletes jelentés Szegedről — A hitelezők megrohanták a céget — Az érdekelt pesti és szegedi bankok — A zavarokai — Bankigazgatói értekezlet Szegeden

Mennyire rugnak a cég passzívái?

A Winkler Testvérek nagy iparművelő cég fizetésképtelenségének híre bombaként hatott nemcsak a magyarországi, hanem az erdélyi, főleg pedig az aradi és a temesvári piacon. Az Aradi Közlöny szegedi tudósítója ez ügyben ma a következő részleteket jelenti:

Szegeden ugyszólván egyébről sem beszélnek, mint a Winkler Testvérek-cég fizetési nehézségeiről és arról a körlevélről, melyben a bajok sikeres lebonyolítása érdekében türelmetre és tartózkodásra kéri hitelezőit. A megdöbbenés annál nagyobb volt, mert köztudomású, hogy a cég hosszú évtizedek óta a fapiac egyik legjelentősebb, legvirágzóbb és legnagyobb forgalmat lebonyolító vállalata. A Winkler Testvérek-cég hatvan év óta dolgozik a piacon és egész Magyarországra, sőt a határon túlra is kiterjedő széleskörű és eredményes működést fejtett ki. A vállalat még a legutolsó évek általános súlyos nehézségei közepette is minden kötelezettségének rendszeresen eleget tett és a cég, valamint a cégtagok tulajdonában levő ingatlanok mindeddig teljesen tehermentesek voltak. Hogy a cég milyen megalapozott, biztos bázison dolgozott, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy amikor öt évvel ezelőtt egyik beltágja, Winkler Mór kilépett az üzletből, egy millió kétszáz ezer pengő vagyonrészesedéssel távozott. A cég jelenlegi tulajdonosai Winkler Mihály, Andor és Hugó.

Türelmetlen bankok

Az általános feltűnést keltő moratóriumot kérő levélnek a következő előzményei voltak: Azoknak a pénzintézeteknek egy része, amelyekkel a cég üzleteit lebonyolította, soronkivüli törlesztéseket kért a cégtől. A bankok közül legelsőnek a Magyar Általános Hitelbank jelentkezett, amelynél a cégnek nagyobb angazsmánjai voltak. Azonkívül a szegedi Kereskedelmi és Iparbank is bizonyos visszafizetéseket kívánt.

A bejelentések után sorra történtek a jelentkezések a különböző hitelezők részéről, a akik szinte megrohanásszerűen támadták a cégre. Természetesen ilyen hirtelen rohamnak a mai súlyos gazdasági válságban egyetlen, még a legjobban megalapozott vállalat sem képes eleget tenni.

A Winkler-cég összeköttetésben állott a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal, a Magyar Általános Takarékpénztárral, továbbá több aradi és temesvári pénzintézettel, ame-

lyekről tegnap már megemlékezett az Aradi Közlöny.

Szegedi tudósítónk információja szerint különféle szomorúan jellemző okok voltak az előidézői a Winkler Testvérek-cég moratóriumot kérő levelének. Hozzájárult az orosz dumpling, mely miatt az egész világpiacon nagy árzuhanás következett be és ez természetesen érezte hatását az egész fapiacon és a gömbfa árának lemorzsolódásával járt. A gömbfa ára Magyarországon két év előtti árának a felére zuhant le. A helyzetet nehezebbé tette az a körülmény is, hogy a cégnek nagy áruraktára volt, még magas áron vásárolt anyagból. Folytatása volt a súlyos állapotnak, hogy a régi vevők egymásután jelentettek fizetésképtelenséget, ami miatt a céget nagy veszteségek érték. Végül hozzájárult a katasztrófa előidézéséhez az is, hogy a jelenlegi súlyos dekonjunkturában a forgalom a minimumra zsugorodott össze.

Nyilatkoznak Winklerék

A kibontakozásra irányuló tárgyalásokat a legközelebbi napokban fogják megkezdeni. Beavatott körök szerint a kibontakozásnak nem lesz akadálya, ha a hitelezők kellő türelmet és megértést tanúsítanak. Mert ebben az esetben a cég aktív státusából ki lehet elégíteni a követeléseket. A státus összeállítása, információink szerint, már folyik és az aktívák híre szerint fedezik a passzívákat. Az aktívák értékes telkekben, házakban, kész áruban és kimmlevőségeiben fekszenek. A kibontakozás az egész magyar fapiac érdeke. Szegedre nézve pedig különösen fontos, hogy a hatalmas üzem működését lehetővé tegyék.

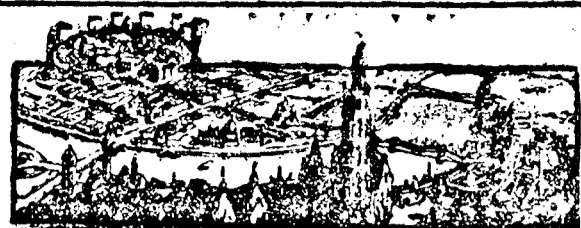
Tegnap délután bankigazgatói értekezletet tartottak a Szeged—Csongrádi Takarékpénztár

Nagy változások a menetrendben

A CFR vasútigazgatóság több vonatpárt beszüntetett és új vonatpárokat állított be — Aradot érdeklő változások az új menetrendben

Bucurestiből jelentik: A vasútigazgatóság a következő vonatpárokat szüntette meg és egyben a következő új vonatpárokat állította be:

Megszűnt a Nagyvárad—Csernovic között közlekedő 5760. és 5958. számú gyorsvonat. Ugyancsak megszűnt a 2001. és 2002. számú Piski és Déva között közlekedő, az 1145. és

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931. május 9—18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója.

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportúra és a kézműipar termékeinek felvonulásával. Nemzetközi pavillonok a külföldi ipar számára.

50%-os utazási kedvezmény

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda-, mint a visszautazásnál.

Vizummentes határátlépés.

Felvilágosítás és vásárigazgatói kapható: Budapest: a vásárodánál, V. Alkotmány-utca 5. Aradon: Az Europa Agentúrájánál, Dacia Sándor Péterné hiv. menetjegytárolca Bul. Regina Maria és a Wagon's Lits tőljénál, Bul. Regina Maria (Ostogon). Ezekivül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol a két utazási irada tölkje, vagy a vásár közvetlen tb. képvisellete működik.

helyiségében, ahol fölmerült az a terv, hogy a cég státusának megállapítása céljából Kozma Ferencnek, a Szeged—Csongrád vezérigazgatójának elnöklésével bizottság fog alakulni. A tárgyalások folyamatban vannak.

Az ügyről a Winkler Testvérek-cég tulajdonosai tudósítónknak a következő nyilatkozatot tettek:

— Vállalatunk ma is aktív, minden hitelezőnek egyenlő elbánásban kívánjuk részesíteni, természetesen a cég tagjainak egész magánvagyonát is a hitelezők rendelkezésére bocsátjuk.

Eddig szől szegedi tudósítónk jelentése. Aradon ma arról beszéltek, hogy a Winkler Testvérek-cég fizetésképtelensége nagyobb arányú, mint az első pillanatban gondolták. Egyesek tudni vélik, hogy a passzívák három és félmillió pengőre rugnak, míg az aktívák ennél jóval kevesebbet tesznek ki. Ezek a számok azonban, véleményünk szerint, labilis alapon állanak.

P
P
R
A
D
E

CENTRAL
mozgó

PARAMOUNT

A humor, tréfa, kacagás, jókedv, zene és tánc parádés filmje. A filmipar teljesítőképességét fitogtató hatalmas alkotás. — Egész légiója a sztároknak vonul el szemünk előtt. — Rendezése unicum-számba megy! Premier ma.

Wilkins kapitányt nem engedik az északi sarki utra

Feleslegesnek tartják az expedíciót

Londonból jelentik: Wilkins kapitány izgalommal várt északi sarki expedícióját ismét veszély fenyegeti. A Daily Herald értesülése szerint Norvégiának jogában áll ellenőrizni a kikötőiből induló expedíciókat és illetékes körök azt hiszik, hogy egy ilyen jégalatti expedíció teljesen felesleges.

A nagyszerűen megkonstruált tengeralattjáró, amelynek híre már az egész világot bejárta, ezek után nem indulhat el utjára. Egyébként Eckener kapitány egy kijelentéséről is beszámol a Daily Herald és e szerint Eckener lehetetlennek tartja, hogy Wilkins a jég alatt eljuthasson az északi sarkra.

A kormány, a liberálisok és a németek

választási kartellt kötnek — Hír a két liberális frakció kibéküléséről —
Akik a kormánnyal együtt haladnak — A tisztítóprogram megvalósítása

Vihar előtti csend a belpolitikában

A belpolitika szinte pattanásig menő feszültsége engedett. Az izgalmak magasra csapó hullámai kezdenek elsimulni és jelenleg viharelőtti csönd uralkodik a fővárosban. A politikusok a terepviszonyokat tanulmányozzák, tárgyalnak, alkudoznak, ígérnek és követelnek. Egy-két nap múlva kialakul, hogy melyik pártok mennek egy zászló alatt a harcba és milyen pártok állanak majd egymással szemben. Azután majd megindul a nyílt küzdelem, amelynek kimeneteléről egyelőre még a legbeavatottabb politikusok sem tudnának jóslatokat bocsátkozni. A mai eseményekről egyébként a következőket jelenti az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója:

Tegnap délután *Argetoianu* beható megbeszéléseket folytatott a német párti politikusokkal választási kartell és politikai kollaboráció irányában. A választási kartell illetőleg nem volt semmi elvi akadály, mert a kormány 15—17 helyet ígért nekik, a kollaborációba viszont nem akar a párt belemenni. *Argetoianu* a kartell ügyében még azt ajánlotta, hogy a tekintetbe jövő képviselők ne mint pártemberek, hanem mint egyének vegyenek részt a választásokon. A tárgyalásokat szerdán folytatják.

Duca és *Argetoianu* tegnap együtt vacsoráztak és a sűrű együttlélet nyomán állandóan messzelátó kombinációk bukkannak fel a bucuresti-i sajtóban. A kombinációk mellett szólnak, hogy a kormány és a liberális-párt között a választási kartell létrehozása egészen bizonyos. Szó van — állítják — a két liberális-párt kibéküléséről is. Ez esetben a liberálisok a legnagyobb eséllyel indulnának a választási küzdelmekbe.

Politikai körökben úgy tudják, hogy *Iorga* a mandátumok negyven százalékát engedné át a politikai pártoknak, ami a parlament összetételét alaposan vegyessé tenné és a többséget se tudná pártfegyelem keretébe szorítani.

Egyelőre az egyik liberális-párttal sakkban tartja a másikat.

Fontosak voltak még *Munteanu* Ramnic kartell-tárgyalásai az erdélyi averescanusokkal, eredmény azonban még itt sincs.

Nagyon sok szó esik arról is, hogy a választások előtt *Argetoianu* lenne a belügyi tár-

A Magyar Párt és a választások

Dr. Barabás Béla felhívása a pártvezetőséghez

A választások kérdésében még ezen a héten fog dönteni az országos Magyar Párt elnöki tanácsa és végrehajtó bizottsága. Olyan hírek kerültek forgalomba Kolozsváron, hogy a Magyar Párt vezetőségének az az álláspontja, hogy nem köt paktumot egyetlen politikai párttal sem, mert a párt most a multkorinál is kedvezőbb feltételek mellett veheti fel a küzdelmet. A magyar párti szervezeteket mindenütt jól kiépítették, alaposan megszaporodott a választók száma is. Valószínű, hogy ezen a héten megtörténnek a jelölések is.

A Magyar Párt aradi tagozata is megélénkült a küszöbön álló választásokra való tekintettel. Barabás Béla dr., az aradi tagozat elnöke, ma felhívást intézett a párttagozat vezetőihez, amely a következőket mondja:

— Ismét eljutottunk a választási küzdelmek és izgalmak küszöbéhez. Nem térhetünk ki előle, ezért fel kell készülnünk.

— Elsősorban az elnöki tanácsot hívom össze az előkészületek megbeszélésére. Ugy a városi, mint a megyei elnöki tanács e hó hatodikán, szerdán déli tizenkét órakor tart ülést a Magyar Párt hivatalos helyiségében, volt Zrinyi-ucca 8. szám alatt. Kérem a városi és megyei elnöki tanács tagjait, hogy a fontos üléseken teljes számban jelenjenek meg.

Dr. Barabás Béla,

az aradi és aradmegyei Magyar Párt elnöke.

ca birtokosa, mert *Iorga* az ő erős kezében látja legbiztosabbnak a választás lefolyását.

A katonai nyugdíjasok, az *Expressz* vasutas egyesület, a mérnökök szövetsége, már bejelentették, hogy a kormánnyal kívánnak haladni, de több mandátumra tartanak igényt. A szociáldemokrata párt is benyújtotta ilfovi listáját, melyen *Ilie Moscovici*, az ismert munkásvezér a listavezető.

A kormány tisztítóprogramja során külön bizottságot szervezett a közhivatalokban történt visszaélések elleni vizsgálat levezetésére. Ennek elnökekül *Balasiu* Pál, kolozsvári ítélőtáblai bírót neveztek ki.

Kiváló
ujdonságok
KERPEL könyvtárban.
Havi díj 40 Lej
A könyvek újak és tiszták.

Betörő lett egy előkelő váradi ügyvéd fia

Jó családból származó nagyváradi fiatalembert, dr. *Bozsodi* János ismert váradi ügyvéd-Adám nevű fiát, a Zöldfa-uccán lévő *Deutsch* Ignátféle ruházletben betöréses lopáson érték tetten és letartóztatták.

A Zöldfa-ucca 1. szám alatt lévő *Deutsch* Ignátféle férfiruha üzletet szemelte ki prédátul. *Bozsodi* Adám tegnap reggel elrejtőzött az üzlet alatt lévő pincébe és onnan álkulcs segítségével, aránylag könnyűszerrel bejutott az üzlet raktárába. Három hatalmas csomagot állított össze különféle ruhákból és már távoznunk készült zsákmányával, amikor az udvar felől bejáraton keresztül belépett az üzletbe *Deutsch* Róbert, a cég egyik főnöke, hogy a postát átvegye.

Bozsodi Adám a rendőrségen azzal védekezett, hogy nem tudott munkához jutni, már napok óta nem is evett, ezért határozta el magát erre a lépésre. A jobsorsra érdemes fiatalembert ma reggel kísérték át az ügyészségre.

Leleplezések a háborus készülődésekről

Olaszország nyíltan, Franciaország és Jugoszlávia álcázva fegyverkezik

Rómából jelentik: Hétfőn a költségvetés tárgyalásának során a hadügyi költségek ügye is tárgyalásra került. Az előadó a probléma ismertetésénél két európai államra hivatkozott: Jugoszláviára és Franciaországra. Azon véleményének adott kifejezést, hogy ezek az államok a hadiköltségvetésüket álcázzák, amennyiben a hadsereg fejlesztésére használt egyes összeget más tételek alatt állítják be.

Olaszország ezzel szemben nem álcáz semmit, hanem megmondja, hogy évente két és fél milliárdot költ hadseregére. Franciaország

Az Anyák Napja

Aradon megünneplik május második vasárnapját

Május második vasárnapján mindenütt az egész világon hálás szeretettől telítve dobban egybe az emberek szive az anyák iránt. Azoknak szenteli ezt a napot az emberiség, akiktől a legtöbb jót, a legigazibb, legönzletlenebb szeretetet kapja minden ember. Mindenki szeretettel és hálával gondol az édesanyjára, az anyára iránt való szeretet még a legelfásultabb lelket is megkapja ezen a napon. Amerikából indult ki négy év előtt ez a szép gondolat és azóta mindenütt termékeny talajra talált, ahova csak eljutott. Aradon minden jótékony egyesület megünnepli ezt a napot. Az Evangélikus Nőszövetség gyönyörű lelki csokrot gyűjtött össze egy alkalmi könyvecske alakjában, melyet e nap emlékére adott ki.

Frint Lajos evangélikus püspök és *Bogdáné-Szontágh* Vilma megkapó bevezető sorok, *Kosáryné-Réz* Lola, *Purgly* László, *Pekár* Gyula, *Hegedüs* Loránt, dr. *Barabás* Béla, *Szöllösi* István, dr. *Parecz* Béla, *Prohászka* Elvira, *Vásárhelyi* János református püspökhelyettes, dr. *Fritz* László, *Spectator*, *Dálnoki* Nagy Lajos, *Szántó* György és még számos ismert nevű író szebbnél-szebb versekkel és alkalmi munkákkal gazdagították a könyvecske tartalmát, melyet 20 lejért árusítanak és a befolyt jövedelemből az Evangélikus Nőszövetség május 10-én, az Anyák napjának ünnepén husz munkanélküli családot és 150 szegénysorsu gyermeket lát vendégül.

ANGOL-MAGYAR

BANK RT.

BUDAPEST.

ALAPITÁSI ÉV: 1890.

ALAPTOKE: 40 millió pengő.

Hitellevelek, csekkek, átutalások és bármely bankszerű megbízás gyors és előzékeny lebonyolítása.

BETÉTEKET minden valutában előnyösen kamatoztatunk.

Rablógyilkos a berlini bíróság előtt

Meggyilkolt és kirabolt egy mozipénztárost

Berlinből jelentik: A német fővárosban ma kezdtek tárgyalni *Urban* Károly 34 éves rablógyilkos bűnügyét. A bűnügy tárgyalása az egész német fővárosban nagy érdeklődést vált ki és a hatalmas tárgyalótermet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. *Urban* Károly pár hónappal ezelőtt a *Mercedes* Palast nevű mozgósínházban meggyilkolta és kirabolta *Schmoller* üzletvezetőt, aki egyébként a mozgósínház pénztárát kezelte. A gyilkos előadás közben behatolt a mozgó pénztárába, ahol *Schmoller* éppen az aznapi bevételt számolta. A gyilkos *Schmoller*hez ugrott és mielőtt az még védekezhett volna, revolverével angyonlötötte.

Ezután a pénztárban lévő egész pénzkészletet magához vette és eltűnt. *Urban*-t, akit pár nappal a rablógyilkosság elkövetése után elfogott a rendőrség, a tett elkövetéséről hallani sem akart és mindenáron alibit igyekezett igazolni, azonban minden alkalommal ellentmondásokba keveredett, úgy, hogy végül is bevallotta, hogy a rablógyilkosságot ő követte el. Elmondotta azonban, hogy a pénztárost nem akarta lelőni és amikor feléje közeledett, a kezében lévő revolver, amelyet csak megfélemlítés végett vitt magával, véletlenül sült el. A tárgyalás előreláthatólag több napot fog igénybe venni.

Arad is bekapcsolódott a kultura vérkeringésébe Megindult a telefonforgalom Románia, Csehszlovákia, Németország és Franciaország között

Akik először használták az új telefonösszeköttetést — Négyperces beszélgetés Berlinnel. Egy indiszkrét hallgatóság — Milyen az új telefondíj szabás?

Íróasztalomon van egy kis készülék, ami drótokkal van összekötve az aradi főpostával, a főpostáról pedig a szélrózsa minden irányában fekvő idegen államok városaival, falvaival. Ez a kis készülék jelenti a közösséget a többi emberekkel, akik Berlin, Prága, Páris, Bécs, vagy a többi városok szerkesztőségének asztalai mellett ülnek, akiket nem látok, nem ismerek, nem tudom róla, hogy öreg-e, vagy fiatal, szőke-e, vagy barna, magas-e, vagy alacsony.

Szombaton indult meg a rendszeres telefonösszeköttetés Románia, Csehszlovákia, Németország és Franciaország között. Végre mi is bekapcsolódunk a nagy vérkeringésbe. Aggódo anya beszélhet gyermekével, férj feleségével, menyasszony vőlegényével. A kereskedő felhívhatja üzletiet, gyárosát, szállítóját, vagy bankját, a drót ismét elviszi mindnyájunk örömét, bánatát, kívánságait távoli országokba is.

Csak tegnapelőtt indult meg a rendszeres telefonösszeköttetés és még aznap, majd vasárnap és ma sok aradi cég vette igénybe az összeköttetés új módozatát. A Fehér Kereszt-szálloda egy vendége Érsekújvárról beszélt szombaton, tegnap Aczél textilgyári igazgató hívta fel Kassát, ma a Neuman-gyár beszélt Pozsonnyal, Tenner és Böhm-cég Kassával és ma este lebonyolították az első németországi beszélgetést is. Ott ülök a telefontól és mint hivatalos vendég kihallgatom a beszélgetéseket.

— Halló hier Berlin! Wünschen Sie?
— mondja jó porosz dialektussal a berlini telefonos kisasszony.

— Möchten Sie so freundlich sein, mir Bismarckstation zu geben?

— Jawohl, ein Moment és megindul a beszélgetés.

— Te vagy az drágám, tegnapelőtt akartalak felhívni, de félttem, hogy nem találalak ott on. Irtam neked egy héttel ezelőtt levelet, ugy-e megkaptad?

— Nem kaptam semmi levelet.

Mind a két beszélgető nő volt, nem tudom, kinek hívják, annak a nőnek, aki soha sem írta meg azt a levelet, amit a másik nő sohasem fog megkapni, már csak azért sem, hogy ne keljen azt megválaszolni.

— Mit csinál a férjed?

— A Gabi elment bridgezni.

Hock János megutálta a politikát és hazavágyik Magyarországra

„Azt akarom, hogy ne legyen szívtelen az ész és esztelen a szív“.

A hatalmas pöstyéni parknak érdekes vendége van. A fehérhajú, szelidarcú vendég: Hock János, a magyar függetlenségi mozgalom egykori vezére, a nemzeti tanács volt elnöke. Megintérjülvoltak az újságírók, Feltűnést keltő nyilatkozatot adott:

— Megutáltam a politikát! Örülök, hogy elszakadtam azoktól, akik lekötötték engem a hétköznapi élethez. Most kaptam értesítést, hogy ügyem rövidesen elintézését nyer. Nevennek, mutatnak és állásomnak megfelelő tisztséggel akarok hazamenni Magyarországra.

Ezután így folytatta nyilatkozatát Hock János:

— A mai kornak a szerencsétlensége, hogy vannak nagyvezű emberek, akiknek nincsen szívük! Én azt akarom, hogy ne legyen szívtelen az ész és esztelen a szív!

Hock János ezután elmondta, hogy az emigráció idejében befejezte vallásbölcseleti és szociális rendszerének elméletét és ezt a magyar újságnak szánia örökségképpen.

— Hallasz minden szót drágám?

— Tökéletesen, mintha egy szobában ülnek veled, olyan nagyon tisztán hallok minden egyes szavadat. Igazán nagyszerű, látod ezt gyakran megtehetjük, de hagyd, hogy én hívjalak fel, mert nálunk Németországban ez sokkal olcsóbb, ezért a négy percért, amit előjegyeztettem, a ti pénzetek szerint csak 99 lejt fizetek.

Kibujik a takarékos háziasszony a beszélőlől, mennyi mindent megtudok itt én, a betolakodott harmadik.

És beszélnek a hölgyek divatról, társaságról, operákról és megkérdezik egymástól, hogy mit vacsoráztak, mit csináltak ma este, mikor fekszenek le és mindent, a sablonos dolgokat, amelyek most pár ezer kilométer távolságról hallva, olyan érdekessé válnak.

Azután megint a német központ.

— Vier Minuten meine Damen!

Négy perc az egész, négy rövid perc, amelyben bele van süritve minden ami szép és jó, a technika nagyszerűsége, haladás a meg-

Megkezdődött a kisantant-konferencia

Ghica herceg, Marinkovics és Benes tanácskozásai — A kisantant három külügyminisztere a német-osztrák vámunió kérdéséről tárgyalja. Az európai államok gazdasági kollaborációja

Bucurestiben

Benes nyilatkozik az Aradi Közlöny munkatársának

Benes csehszlovák külügyminiszter szombaton este. Marinkovics jugoszláv külügyminiszter vasárnap reggel érkezett meg Bucurestibe, a kisantant konferenciájára, amelyet vasárnap délelőtt nyitott meg a román külügyminisztérium dísztermében. Ghica herceg román külügyminiszter. A konferencia főtárgya: a kisantant-államok külügyminiszterinek állásfoglalása a német-osztrák vámunió és az osztrák-magyar vámszerződés kérdésében. A szűkszavú hivatalos jelentés a vasárnapi megbeszélésekről csak annyit mond, hogy a három miniszter eszmecsereét folytatták a kisantant államait érdeklő aktuális kérdésekről.

Ma délelőtt folytatták a kisantant bucuresti-i konferenciáját, amelyen Benes javaslatára az Európa-államok gazdasági kollaborációjára vonatkozólag folytattak tárgyalásokat, kapcsolatban a német-osztrák vámunióval. Hírek szerint ezekbe a tárgyalásokba bevonták Argetoianut és Manoiilescut is. Marinkovics külügyminiszter ma délután Dobrescu bucuresti-i polgármester vendége volt.

Este a külügyminisztériumban vacsora volt a miniszterek tiszteletére, kedden pedig a király látja vendégül a jugoszláv és cseh külügyminisztereket.

Az Aradi Közlöny bucuresti-i munkatársának alkalma volt beszélgetni Benes cseh külügyminiszterrel, aki a kérdésekre azonban általános vonatkozású válaszokat adott. A kijelentésekből az vehető ki, hogy Benes a részletkérdésekre nem igen szeretne kitérni.

— Nagy munka vár ránk — mondja — a cseh külügyminiszter. — De remélhetőleg ez alkalommal simán fogjuk elintézni a folyó ügyeket...

— Folyóügyeket? — kérdeztük meglepetve. — Hiszen tudunkkal a konferencián csak az osztrák-német vámunióval kapcsolatos magatartást fogják leszögezni...

Benes láthatóan váratlanul érintette ez a közbevetés, mosolyogva, a beérkezett diplomata fölényével mondotta:

— Különbem nem nyilatkozom semmiről.

S. Winkler Teréz

női fodrász szalonja

áthelyezve

Str. Eminescu No. 20-22.
(volt Deák Ferenc-uca.)

értés felé, a pénz minden hatalma.

A telefondíjak egyébként a következők:
Csehország: Nappal 3 perc 210 lej, egy perc 70 lej, este 7 óra után 3 perc 126 lej, egy perc 42 lej.

Németország: Nappal 3 perc 345 lej, egy perc 115 lej, este 3 perc 207 lej, 1 perc 69 lej.

Franciaország: Nappal 3 perc 525 lej, egy perc 175 lej, este 3 perc 315 lej, egy perc 105 lej.

Megindul a telefon összeköttetés a nyugattal. Mint valamikor nagyon régen. Ha van 210 lejed, beszélhetsz Prágával, 345 lejért már Berlinnel, Páris 525 lejbe kerül, egy berregés, egy csengetés, a villany imponáló ereje átszalad a dróton és viszi, hozza a híreket. Néhány percre megfélekedzik az ember sok mindentől. Kicsik életünkben az a tiz és néhány év, amíg ki voltunk kapcsolva a kultura vérkeringéséből.

(szom—kár!)

Álláspontomat az újságírók már jól ismerik. A bucuresti-i értekezlet, amelynek nagyobb jelentőséget nem kell tulajdonítani, valószínűleg keddig tart.

— Szerdán — mondotta mosolyogva a cseh külügyminiszter — talán többet fogok tudni és mondani.

Trocki letelepedését megengedte a spanyol kormány

Fenn akarják tartani a jóviszonyt Oroszországgal

Madridből jelentik: A spanyol Kormánykormány megadta Trockijnak a spanyolországi letelepedési engedélyt. Ezzel kapcsolatban a spanyol külügyminiszter kijelentette az újságírók előtt, hogy ez a letelepedési engedély semmiesetre sem fogja befolyásolni az Oroszországgal fennálló jóviszonyt. A jelenlegi kormány — mondotta a külügyminiszter — liberális és megértő szellemű és a jóviszonyt Oroszországgal mindenképpen fenn akarja tartani.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8. negyed 10 órakor:
CENTRAL MOZGÓ: Premier. PARAMOUNT-PARADÉ. Nagyszabású filmrevü, amelyben a legnagyobb filmgyár csillogtatja meg hatalmas alkotóerejét. Román és német nyelven konferálják be az egyes humoros és káprázatos jeleneteket, amelyeket magyar szövegírelát kivér. Ide jegyünk egy pár világhírű nevet a filmben fellépő sztárok közül: Clara Bow, Evelyn Brent, Nancy Carroll, Maurice Chevalier, Gary Cooper, Clive Brook, stb.

SELECT MOZGÓ: GENERAL CRACK. Részben színes és beszélt film, a főszerepben Amerika legnagyobb drámai színészeivel, John Barrymore-ral. A többi szerepeket a Metropolitan Opera és a Reinhardt-társulat művészei látják el. (Kezdetkor az ajtókat bezárik).

ELITE MOZGÓ: Új műsor, A NÁSZHAJÓ. Vigjáték. A főszerepben: Ruth Taylor, James Hall és Lila Lee. (Kezdet 8. negyed 10 órakor).

GRADISTE MOZGÓ: Új műsor, ARVA JULIKA ÉLETE. Dráma. Esthed Ralstonnal a főszerepben. (Előadások 7 és 9 órakor).

H I R E K

Kétféle időszámítás

Más lesz a vasutak s más a hivatalok időszámítása

A közép-európai időszámításnak Romániába való bevezetése körül valóságos operettszerű dolgok történek. Először úgy írták a bucaresti-i lapok, hogy május elsejével Romániában egyszerűen visszatolják az időt egy órával és ezzel bekapcsolódunk a szomszédos országok időszámításába. Ezt a dátumot ezután kifolták tizenötödikére. Összintén szólva, mindenki örült annak, hogy végre nem kell folytonosan átszámításokkal mérgetni az időt, amikor a Romániát környékező országokból térünk vissza, hanem zsebóráink együtt jár a magyarországiakéval, a szerbekével, a csehekével és a lengyelekével.

Ma este egy egészen új és furcsa hír érkezett ebben a komplikált ügyben. Azt jelentik, hogy Romániában e hó tizenötödikétől kezdve bevezetik a vasutaknál a közép-európai időszámítást, a hivatalokban ellenben a kelet-európai óra marad érvényben.

Ezvel az intézkedéssel — ha ugyan holnapra valami újabb nem érkezik — teljes lesz a kaosz. Ha a délutáni öt órai gyorsral el akarok indulni Bucarestbe, akkor, ha a városháza toronyóráját nézem, körülbelül háromnegyed hatkor kell elindulnom. Mire az állomáshoz érek, a pályaudvar óramutatója öt óra körül jár. Eddig legalább elég volt egy zsebóra. Ezután kettőt kell a zsebünkben tartani: egyet a közhivatalok számára, egyet pedig a vasutak számára. És abból is súlyos bonyodalom fog támadni, hogy a vasúti alkalmazott összetéveszti majd az egyik zsebóráját a másikkal, ha lekési a vonatot, amelyet neki kell vezetnie. Elkéseredésében beül a korcsmába és elhuzatja ezt a nótát: „Szakítsátok ha tudjátok kétfelé a szívemet!”

— **IDŐPROGNÓZIS.** Meleg idő várható, helyi zivatarokkal.

— **A kisanant válsága.** Prágából jelentik: Az „Expres” a kisanant válságáról ír. A lap szerint Csehszlovákia struccpolitikát folytat, amikor a kellemetlen kérdéseket egyszerűen agyonhalgatja. Amikor máshol vitatkoznak, akkor a cseh parlamentben csend van. A kisanant hatalmai között lévő ellentétekből a francia sajtó sem csinált titkot.

— **Olasz válasz a flottaegyezmény kérdésében.** Párisból jelentik: Az olasz nagykövet hétfőn délelőtt átnyújtotta az olasz választ a flottaegyezmény kérdésében. Franciaország most behatóan foglalkozik a választjegyzékkel és általános az a meggyőződés, hogy a francia kormány a legfontosabb pontokban továbbra is ragaszkodik eddigi álláspontjához.

— **A Prónay-ügy a bíróság előtt.** Budapestről jelentik: Prónay Pál alezredes előtt ma délelőtt hirdették ki a törvényszéken a Táblának a letartóztatást meghosszabbító végzését. Prónay Pál ügyében a holnapi napon tartják meg a nyilvános főtárgyalást.

— **Földrengés Angliában.** Londonból jelentik: A manchesteri kerületben, Strafford vidékén heves földrengés volt. Tompa morajlások hallatszóttak a föld alól, több ház falai megrepedtek és sok helyen a föld beszakadt. Emberéletben nem esett kár.

— **Reaktiválás.** Blaha Károly mérnök, aki hosszú éveken át vezette Frigyes főherceg bélyei uradalmának ügyeit, az impériumváltáskor ideiglenes szabadságot kapott. Blaha Károly most ismét visszatért az uradalomhoz és már át is vette az ügyek vezetését.

**Labfájdalom,
Bokasütyedés,
Ludtalp**

legbiztosabb ellenszere
egy pohelykényű jó
betét. Készít: **Ortner**,
volt Salacz uca 5. sz.

— **Dr. Fuchs Albert előadása.** A Zsidó Kulturházban vasárnap este 9 órakor nagy érdeklődéssel tartotta meg előadását „Dr. Rosenfeld esete” címen Fuchs Albert dr. A magasszárnyalása előadást élénk figyelemmel kísérte végig a közönség és a közel két óras lenyűgöző, érdekesítő előadás után a jelenlévők yárogosan ünnepezték az előadót.

Miklós királyi herceg Budapesten

Egy magyar újságíró beszélgetése a herceggel — Versenykocsijával Romániába jött Miklós herceg

Budapestről jelentik: Egyik hétfői lap írja, hogy vasárnap este 10 órakor hatalmas versenyautó állott meg a Nyugati pályaudvar előtt. Az autóból magas, szőke fiatalember és egy elegáns fiatal hölgy szállott ki s miután a sofőrnek néhány utasítást adtak, leültek a Démusz-étterem terraszára és vacsorát rendeltek. A sofőr ezalatt elegáns bőröndöket rakott le az automobilból, amelyeket azzal adott át az elősiető hordároknak, hogy azokat rakják majd föl az Orient-expressz éjféli után továbbinduló egyik fulkéjébe. Egy éppen arra haladó újságírónak ismerős volt a gyönyörű versenykocsi s közelebről megnézve, csakhamar

megállapította, hogy a **Duesenberg gyártmányu automobil azonos Miklós román herceg híres verseny-Duesenbergjével.**

— **Küldöttség a prefektusnál.** Maicanescu Miklós vármegyei prefektusnál ma tisztelgő küldöttség járt az aradi rokkant és nyugdíjazott katonák sorából és kérték a prefektust, hogy szeretettel kezelje a megye ügyeit. A prefektus válaszában megígérte, hogy mindenben a törvény szigorú betartását fogja megkövetelni, minden polgárt vallás és felekezet nélkül az ország katonájának tekint, aki ha nem is katonai téren, de más utakon a hazajárára dolgozik.

— **Báró Rothschild Lajos lovaspótló közben esett lováról és súlyosan megsebesült.** Bécsből jelentik: A vasárnapi lovaspótlómérkőzéseknél súlyos baleset érte báró Rothschild Lajost, a Rothschild-ház bécsi főnökét. A báró leesett lováról és súlyosabb természetű zúzódásokat szenvedett. Rothschild bárót a Löw-szanatóriumba szállították.

— **Felhőszakadás Hamburgban.** Hamburgból jelentik: Ma délelőtt óriási felhőszakadás vonult végig Hamburg uccáin. A víz patakokban hömpölygött az uccákon és a házak összes pincéi megteltek vízzel.

KÖLTÖZKÖDÖK
függönyeket
SZENTGYÖRGYI-nél
szerzik be.

— **Vakmerő betörés Pécskán.** Vasárnap délelőtt vakmerő betöréses lopás történt Magyar-pécskán. Özvegy Lippert Béláné főtéri cukrászdájába, mialatt az özvegyasszony az üzletből távol volt, ismeretlen egyének betörték és nagy mennyiségben felpakoltak cukrászsüteményt, különféle cukorkákat, azonkívül értékes arany és ezüstnemezeket és észrevétlenül eltűntek zsákmányukkal. Mire özvegy Lippert Béláné hazatért a vásártól, ahol bevásárlásait végezte, üzletét kifosztva találta. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A kiszállított hatóságok közegének megállapítása szerint a kár mintegy 20—30.000 lejt tesz ki. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást.

— **Két gyilkosság Szentés környékén.** Szentésről jelentik: A csongrádi vasútvonalon, Gátér község közelében, egy borzalmasan megösonkított férj hullára akadtak. A holttest a sinek mellett feküdt, ami arra enged következtetni, hogy miután a gyilkos össze-vissza vagdalta áldozatát, a vonat elé akarta dobni, hogy a bűncselekmény látszatáról elterelje a figyelmet. Egyébként a környéken egy másik gyilkosság izgalomban tartja a lakosságot. Varga János cigányprimás ma reggel veszekedés közben elmetszette borotvájával feleségének a torkát. Az asszony azonnal meghalt. Varga János azonban hihetetlen lelki nyugalommal megreggelizett, majd felöltözött és önként jelentkezett a rendőrségnek.

Égészségét ne tegye kockára! Ne kísérletezzék különböző tápszerekkel egészségének rovására, hanem használjon reggelire, uzsonnára **Ovomaltine-t.**

amellyal a herceg az áprilisi Concours d'élégance-on is résztvevett Budapesten. A hírlapíró erre érdeklődött Miklós herceg utjának célja felől. A herceg mosolyogva háritotta el a kérdést azzal, hogy legközelebbi óráinak programja felől maga sem döntött még határozottan, de kérdést intézett a romániai ut felé való kiágazásról. Ezután a herceg a kíséretében levő hölgyvel, akivel francia nyelven beszélgetett, betért előbb az I. osztályu perronra s ott sétálgattak cigarettázva, amíg az Orient-expressz be nem futott.

A herceg az expressz beérkezése után **tolkísérte a hölgyet fulkéjébe**, majd szívélyesen elbucszott tőle, azután kísértett a pályaudvari bejáró előtt várakozó autójához, beült a volánja mellé és elhajtott.

Beszüntették az aviatikai bélyegek eladását

A bélyegeket május 15-től ismét árusítani fogják.

Bucurestiből jelentik: Amint ismeretes, a Mironescu-kormány a román nemzeti légiflotta fejlesztésére törvényjavaslatot szavaztatott meg a parlamenttel, amelynek értelmében május 1-ével bevezetik az aviatikai pótbélyegeket.

A posta be is vezette ezeket a bélyegeket, a melyekből levelezőlapra 50 banist, levélre 1 lejest kell ragasztani. Az aviatikai pótbélyegek azonban csak 1 napig voltak érvényben és a postaügyi vezérigazgatóság ma táviratilag utasította a postahivatalokat, hogy az aviatikai bélyegek árusítását szüntessék be, mivel azoknak kötelező használatát május 15-re halasztották.

Amint értesülünk, az elhalasztás azért történt, mert a posta nem tudott idejében megfelelő mennyiségű bélyeget elkészíteni és azoknak szétosztását elvégezni.

— **Öngyilkos tíz éves radnai fiú.** Kovács Zoltán 10 éves radnai gyermek öngyilkossági szándékából mérges növényeket vett magához. Tettét szerencsére azonnal észrevették és a gyorsan érkezett orvosi segítség megmentette őt az életnek. A fiatal öngyilkosjelölt nem nyilatkozik arról, hogy milyen okok készítették tettének elkövetésére.

— **JÉGELŐFIZETÉSEKET felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.**

— **Agyonverték egy gazdálkodót.** Győrből jelentik: A Győr közelében fekvő Császár községben holtra verve találták Palotai Sándor gazdálkodót. A csendőrség bevezette a nyomozást a gyilkosság ügyében.

— **Akinek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.** Szívszakorvosok megállapították, hogy a **Ferenc József** víz szívelvizirosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. **A Ferenc József** keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Rendőrségi hírek.** Ma előállították a rendőrségre Fernand Borotell francia állampolgárt tiltott határátlépés miatt. Az eljárást megindították ellene. — Klein Emil butyini kereskedő ma feljelentést tett a központi rendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek kilopták autójából háromezer leji értékű bőrkabátját. A vizsgálat megindult. — Riscuta Mózes ezredes ma délelőtt ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett a rendőrségnek, akik baromfi udvarából hat darab tyukot loptak el. Kára 300 lejt. A rendőrség ebben az ügyben is megindította a vizsgálatot.

— **Fényes ünnepélyt rendez Anyák napja alkalmából a Növédelmi Hivatal, május 10-én, este félkilenckor, a Minorita Kulturházban.** Beléptidij nincs.

Vörös Kereszt-sátrak Arad uccáin

Arad jótékony hölgyeinek sikeres akciója

Vasárnap és hétfőn Arad főterén gyűjtést rendezett az aradi Vörös Kereszt Egyesület. A tegnapi és a mai napon több sátor volt felállítva a főtéren, amelyek valamennyiében a Vörös Kereszt jelvényeket osztogatták a járőrök között, akik a nemes célt tekintve 1—2 lejjel váltották meg a vörös keresztet ábrázoló jelvényt. Az egyes sátrakban a következő ur-nők gyűjtöttek:

A Minorita-templom előtti sátorban báró *Nopcsa Elek*né vezetése alatt dr. *Marcus Mihályné*, *Pacuraru Brutus*né és *Riscuta* ezredesné. A Dácia-kávéház előtt *Grosz Józsefné* és *Laczay Endréné* gyűjtöttek. A Singeri varrógép üzlet előtti sátorban dr. *Botis Tivadarné* vezetése alatt dr. *Popovici Miklósné* és leánya és dr. *Moldovan Jánosné*, míg a Forrai-ucca sarkán *Zs. Horváth Lajosné* és *Demeter Olga* gyűjtöttek. Valamennyi sátornál szorgalmas iskolás leánykák segítettek. A gyűjtés meglepően szép eredménnyel végződött, amely annak fényes bizonyítéka, hogy Arad polgárai mindenkor készsággel adakoznak jótékony célra, amely által szenvedő embertársai segítségére sietnek. A gyűjtés eredménye 20.000 lej.

— **Teljesen letörték a madeirai zendülést.** Lisszabomból jelentik: A madeirai zendülés végképpen kudarcra végződött. A zendülés vezetői az első elhangzott ágyulövésre az angolok által őrzött szállodákba menekültek. Később érkező jelentések szerint, Madeirát állandó szigorú felügyelet alatt tartják a tengerészeti minisztérium által kiküldött hadihajók.

— **Meghalt Drahoczky Rezső, az Acsev, volt műhelyfőnöke.** Ma délelőtt távirati értesítés tudatta Szegedről, hogy Drahoczky Rezső, az Acsev, volt aradi műhelyfőnöke szívizélethiány következtében váratlanul meghalt. A lesovított gyászúr Aradon nagy megdöbbenést keltett, mert Drahoczky Rezső a város minden rétegében nagy tiszteletnek és becsületnek örvendett. Itteni munkássága mindenki részére valóságos áldás volt és nem volt Aradon senki, aki az öreg urat ne szeretete volna. A család kívánságára a holttestet Aradra szállítják és itt fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Jelentések a kaukázusi földrengésről.** Moszkvából jelentik: Csak most érkeztek meg az összefoglaló jelentések arról a borzalmas földrengésről, amely április 28—29-én Transzkaukázusban pusztított. A jelentések szerint a legborzalmasabb káoszt a Sangesur kerületben van, ahol a földrengés következtében 110 ember meghalt, míg 200 súlyosan megsebesült. Ezekkel a számokkal együtt a katasztrófa áldozatainak halálos száma meghaladja az 500-at, míg a sebesülteké jóval az ezren felül mozog.

— **Hazaárulási per Zágrábban.** Zágrábból jelentik: Ma újabb nagyarányú hazaárulási per tárgyalását kezdte meg a zágrábi törvényszék. A pernek 23 vádlottja van, akik a régi Frank-párt tagjai voltak. A vádlottak előtt felolvasták a vádírát, amelyben Schlegel Tony, a „Novosty” című lap főszerkesztőjének meggyilkolásával, két rendőr ellen merénylet és több bombamerénylet elkövetésével, valamint Horvátország elszakadásának előkészítésével vádolják a volt Frank-párt tagjait.

— **Világiáró színész Aradon.** Kállay Jenő erdélyi színész az elmúlt napokban egy kis zöldfelületű könyvet árusított Arad uccáin, amelyből megtudhatta az olvasó, hogy a színművészet exkatonája kerékpáron akar áthaladni öt világrészben. Kállay Jenő a brassói színtársulatnál volt, kenyér és állás nélkül maradt és ekkor elhatározta, hogy turistának csap föl. Kis könyvében érdekfeszítően írja le eddigi utjának részleteit.

— **Az Alveolarpyorgoe, a fogak és a fogüreg, ugyszintén az azt körülvevő foghús gennyes gyulladása.** A máskülönbösen egészséges fogak kihullása a következménye annak, ha nem alkalmaznak kellő időben megfelelő szert. Használjon naponta Gelle Freres fogpasztát és fogszappant s akkor egészséges fogai lesznek.

Örizekbe helyeztek egy temesvári ügyvédet és egy urileányt

Feltűnést keltő letartóztatások a május elsején történtekkel kapcsolatban

Temesvárról jelentik: Három feltűnő örizekbevitel történt ma délután Temesváron. A rendőrség a május elsején történtekkel kapcsolatban örizekbe vette dr. *Stein János* ismert temesvári ügyvédet, annak *Deutsch Zsuzska* nevű gépiróksasszonyát és *Hirsch Sándort* a *Munkás-Otthon* élmezési tisztjét. A rendőrségi nyomozás egyenlőre megállapította, hogy *Deutsch Zsuzska* az ügyvéd irodájában gépelte azoknak a röpcéduláknak tartalmait, melyeket május elsején Temesváron a munkásság között osztogattak.

— **Halálra kintott gyermek.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt meghalt a budapesti gyermekklinikán *Papp János* 3 éves kislány, akit a mentők a délelőtti folyamán súlyos természetű sérülésekkel szállítottak a klinikára. A kislány apjának vadházastársa, *Lévay Rozália* anynyira megverte, hogy sérüléseibe belehalt. A rendőrség az elvetemült asszonyt örizekbe vette.

— **Mükedvelő előadás Radnán.** A radnai Magyar Párt Közművelődési Szakosztálya nagyszerűen sikerült előadást rendezett vasárnap este. A lelkes, ambiciózus mükedvelőcsoport fáradtságos munkájának mag is volt a várt eredménye, mert az estély valóban várakozáson feül sikerült. *Zilahy Lajos* „Süt a nap” című kedves, hangulatos parasztvígjátékát adták elő, igazán művészi felkészültséggel, a következő szereplők: *Tóth András*, *Miklósi Ferenc*, *Ferenczi Antalné*, *Rácz Rózsika*, *Benedek Terus*, *Iszspász József*, *Deheleán József*, *Tóth Margit*, *Benedek István*, *Ferenczi Antal*, *Vadadi Károly*, *Eick Mátyás*, *Bäcker Margit*, *Mager Rózsika*, *Milos Ferenc*, *Udvari László*, *Németh Rózsika*. A megjelent nagyszámú közönség lelkesen ünnepelte a tehetséges szereplőket. A radnai Magyar Párt, ugyszintén a lippai Magyar Párt tagjai kívül az estélyen megjelentek az aradi Magyar Párt képviselőiben *Bérczy Lajos* főtökár, *Gellért Pál* bizottsági tag.

— **Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye.** Értesítjük a CFR központi pénztáránál fizetett nyugdíjasokat, hogy folyó évi május havi nyugdíjaikat a következő sorrendben fogják kifizetni: Május 6-án és 7-én, azaz szerdán és csütörtökön, a volt Acsev-nyugdíjasokat, május 8-án és 9-én, azaz pénteken és szombaton a CFR és volt MÁV nyugdíjasokat. A kifizetés naponként délelőtt 9-től 12-ig és délután 5-től fél 6-ig fog eszközölni. Ez alkalommal közöljük, hogy a nyugdíjak saját kezű aláírás mellett fizettetnek ki. Akik innem tudnak, azok csak az előírt névbélyegző használata ellenében lesznek kifizetve. Azoknak, akik a nyugdíj megfizetésével kapcsolatban kívánják felvenni, közjegyző által kiállított meghatalmazást kell felmutatniok a fizetésnél. Azok a nyugdíjasok, akik a CFR szabadjegyeiket még nem vették át, arcképes igazolványokkal sürgősen jelentkezzenek egyesületünk irodájában. Végül kérjük tagjainkat, hogy a hátralékos tagdíjakat saját érdekükben sürgősen fizessék be irodánkban. Az elnökség.

— **Az aradi Chevra Kadisa az alapszabályok 73. szakasza alapján kisorsolt választmányi tagok helyének betöltésére, folyó évi május hó 31-ik napjára választást tűzött ki.** Az alapszabályok 76. szakasza értelmében „nem választói és nem választható az a tag, aki a választási évet megelőző időről tagsági díjjal tartozik.” Felhívjuk ennél fogva mindazokat, akik tagsági díjjal hátralékban vannak, hogy tartozásaikat folyó hó 13-ig bezárólag egyesületünk pénztáránál fizessék be, ellenesetben a választói névjegyzékbe felvehetőek nem lesznek. A választói névjegyzék az egyesület irodájában közzéadja 8 napra kifüggesztetett. Felszólamlások folyó hó 13-ig szóval, vagy írásban, a bizottság jegyzőjénél tehető meg. Aradon, 1931. május hó 4. Az aradi Chevra Kadisa Választási bizottsága nevében: *Raab Zoltán* bizottsági jegyző, *Börustein Sándor* biz. elnök.

A legépelte cédulákat ezután *Hirsch Sándor* adta át, aki azokat a munkások között széjjel osztotta avval a megbízatással, hogy a városban terjesszék. A leány örizekbevétele nagy feltűnést keltett egész Temesváron, mert a leány egyik temesvári uri család gyermeke. Az ismert nevi ügyvéd örizekbevétele még nagyobb meglepetés a közönség részére, mert Temesváron az ügyvéd általános szimpátiának örvendett. A rendőrség az ügyben tovább folytatja a nyomozást és további szenzációs örizekbevételek vannak kilátásban.

Gróf Mailáth Gusztáv püspök és Iorga Miklós miniszterelnök levélváltása

„Becsülöm az egyházat, amelyet ön kormányoz és a nemes nemzetet, amelynek fia”

Majláth Gusztáv Károly gróf, gyulafehérvári római katolikus püspök a következő levelet intézte *Iorga* miniszterelnökhöz:

— Hadd fejezzem ki őszinte szerencsekívánatomat abból az alkalomból, hogy a legmagasabb alkotmányos tényező bizalma folytán az országának kormányára került az a hatalmas intellektuális és szereplőten erkölcsi tőke, a melyet az Ön neve szimbolizál.

— Kívánok Önnek eredményes munkásságot, hogy valamennyiünk javára, mindenféle különbségre való tekintet nélkül fejthesse ki azt a nemes liberalizmusát, amelynek annyi bizonyítékát láttam már — és kérem, fogadja miniszterelnök ur megkülönböztetett tiszteletem kifejezését.

Majláth Gusztáv Károly, Erdély püspöke.

Iorga miniszterelnök így válaszolt *Majláth* püspöknek:

— Nagyon hálás vagyok azokért a sorokért, amelyeket hozzám intézni sziveskedett országunk erkölcsi és anyagi javítására irányuló uralomnak a kezdetén.

— Hivatásom kifejtése közben egyetlen alkalmat sem fogok elmulasztani, hogy bebizonyítsam, mennyire becsülöm az egyházat, melyet Ön kormányoz és a nemes nemzetet, amelynek fia.

— Fogadja, főtiszteletű püspök ur, megkülönböztetett érzelmeim nyilvánítását *N. Iorga*.

— **Orvosi hír.** Dr. *Weiss* belorvos, rendelőjét *Strada Unirei* (Fábián-u.) 14., *Ortutay* palotájába helyezte át.

— **A „Meziádi Bál”.** Néhány nap előtt megírtuk, hogy a Meziádi cseppkőbarlangban a pünkösdi barlangi bálünnepély május 24—25-én fog lezajlani. Az idén különösen fényes lesz ez a „bál”, mert ezuttal a rendező NSE 25 éves fennállásának egyik jubiláris ünnepélye fog ott lezajlani. Az érdeklődés olyan széles körű, hogy az erdélyi turisták egyesületeken kívül, máris több budapesti és gyöngyösi turista-egyesület jelentette be érkezését. Városunkból az Erdélyi Kárpát-Egyesület aradi „Czárán Gyula”-osztálya szintén részt vesz az ünnepélyen és az eddigi jelentkezések szerint szép számú társaság fogja képviselni Aradot. A kiránduláson minden természetkedvelőt szívesen lát az egyesület, hogy minél többen részt vehessenek. Teherautókon fogják a résztvevőket a barlanghoz vinni. Így az utiköltség a vasúttal szemben tetemesen olcsóbb, ugyszintén az időbeosztás is jóval előnyösebb. A részvételi díj vendégeknek 320 lejben lett megállapítva, mely összegben minden kiadási költség belefoglaltatik. Jelentkezni lehet az EKE vezetőségénél, a Magyar Otthon-ban, csütörtök este fél 8 és 8 óra között, május hó 14-ig bezárólag. Az indulás pontos részleteit annak idején fogjuk közölni.

— **Orvosi hír.** Dr. *Némethi*, bel- és nőgyógyászati rendelőjét *Strada Consistorului* 16. sz. áthelyezte (volt *Batthyány-ucca*, *Iparos Otthon*nal szemben.) *Diathermia* és *quartzkezelés*.

Színház — Irodalom — Művészet

Események egy budapesti színház körül

Löbl János, a Magyar Színház finanszírozója — Perek és anyagi bajok — Az adminisztrációs és művészeti vezetést Löbl veszi át

A budapesti Magyar Színház nevezetes arról, hogy falai között állandó rezsimváltozás forrong. A gazdasági és művészeti vezetés körül ugyszólván évről-évre változások történnek és a színház finanszírozói közül kevesen vannak, akik azzal dicsekedhetnek, hogy perek nélkül, anyagi sikerek között hagyták ott a műintézet irodahelyiségeit. Az elmúlt évben Juhl Marcell és Bródy István voltak az intézet bérleti, akik maguk mellé vették az aradi származású Löbl Jánost azzal, hogy az utóbbi finanszírozni fogja a vállalkozást. A művészeti vezetést dr. Bárdos Artur kezébe került.

Löbl a kezdet anyagi nehézségei között jelentős összeget folyósított az érdekeltség számára, de rövidesen megbizonyult, hogy aki egy pesti színházat finanszíroz, annak újból és újból a zsebébe kell nyulnia. A viszonyok Löblt is arra kényszerítették, hogy egy újabb összeggel olajozza meg a műintézet döcögő szekerét.

A múlt szezonnal szemben jól sikerült, de a valóság az, hogy a Magyar Színháznak ugyszólván minden tagja, súlyos anyagi összeütközésbe került az érdekeltséggel. Választott bíróság elé ment anyagi követelésével Beregi Oszkár, Páger Antal, Herendy Manca, Faragó Erzsébet és ezek valamennyien kedvező ítéletet kaptak. Pert indított Bárdos Artur igazgató is több havi fizetésének erejéig, sőt maga Bródy István is.

Ezek az egymásra halmozódó, nem nagyon kellemes hangulatot teremtő ügyek hosszú ideig nem kerülhettek a nyilvánosság elé. Most azonban, amikor a két igazgató fizetése is elmaradt és arra sem jutott pénz, hogy a színház tagjainak gázsiját kifizethessék, mélyebbrendű intézkedésekre volt szükség. Löbl János április utolsó napján megállapodott Juhl Marcellel, hogy a színház adminisztrációs és művészeti ügyeinek vezetését ő maga veszi át. Ugyanakkor értesítette a tagokat, hogy esedékes gázsijuknak 35 százalékát elsején, a további 65 százalékot két-három nap leforgása alatt szintén kifizetik.

A Magyar Színház jövő évi bérletére vonatkozólag Juhl élt az opció jogával. A történetek után azonban, amint Budapestről jelentik, a vezetést Löbl János fogja megtartani.

Egyik budapesti létéfői lap mai számában Juhl igazgató nyilatkozik s azt mondja, hogy az anyagi zavarokat Löbl János újabb anyagi hozzájárulásával sikerült áthidalni s cáfolja, hogy megválk a Magyar Színháztól.

* A budapesti színházak heti műsora. Vigaszínház, Szerda, péntek, vasárnap-este: A szénásszekér. Kedd, csütörtök, szombat: Ján és Jill. Vasárnap délután: Feketeszárú csesznye. — Magyar Színház, Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Tul a rácsra. Amint az asszonyok akarnak. Szombat, vasárnap-este: Lampa-láz. Vasárnap délután: Királylányból jávorlácska (gyermekelőadás). — Király Színház. Egész héten minden este: A falusi kislány Pesten. Vasárnap délután: A ballerina. — Városi Színház, Kedd, csütörtök, szombat, vasárnap-este: Luxemburg grófia. Szerda: Lammernoori Lucia (B-C. bérlet). Péntek: Akla (Németh Mária vendégjelöltével). Vasárnap délután: Az álarcosbál. — Belvárosi Színház. Egész héten minden este: Meddig fogsz szeretni? — Fővárosi Operettszínház, Kedd, szerda, vasárnap-este: A hárem. Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délután: Der Diener zweier Herren (Reinhardt társulatának vendégjátéka). — Új Színház, Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap: A kém. Kedd, péntek: A császár katonái. — Andrássy-utcai Színház. Egész héten minden este: Titkos, Vaszary, Dajbukát, Mézáros Giza, Góth, Békefi, Ráday felléptével. Hercegnő és parkettáncos; A kis rongyos, stb. (Kezdete 9 órakor, vasárnap 4 és 9 órakor). — Terézkerületi Színház. Egész héten minden este: Dala Lipinskaja, Salamoni, Rajna, Herendi, Boross; Bombázlet, stb. (Kezdete 9 órakor. Vasárnap 4 és 9 órakor). — Bethlen téri Színház. Egész héten minden este: Kabaré-műsor; Vigjáték,

Felavatták az aradi kereskedők Otthonát

Ünnepi beszédek az új Otthon felavatásán — Domán Sándor visszaemlékezései. Bankett a Dacia étteremben.

Az Aradi Kereskedő Testület vasárnap impozáns ünnepségek keretében avatta fel új otthonát, az Aradi Általános Takarékpénztár R. T. házában levő izlésesen átalakított és berendezett helyiségében.

Már tizenegy órakor zsufolásig megteltek a nagyterem széksorai Arad legelőkelőbb kereskedőivel. Az emelvényen Domán Sándor, a közbecsülésben élő társulati elnök mellett Vlad Sándor, az ipar és kereskedelmi kamara elnöke, dr. Szöllősy Zsigmond ügyvéd, a Kereskedő Testület titkára és dr. Fried János ügyvéd, Nagyvárad kereskedőinek kiküldöttje foglaltak helyet.

Domán Sándor elnök nyitja meg az ünnepi közgyűlést és üdvözlő a megjelenteket. Megköszöni a nagy érdeklődést és azt a fáradhatatlan munkát, amellyel a Kereskedő Testület tagjai kivétel nélkül hozzájárultak az új otthon megteremtéséhez. Domán Sándor rövid visszapiillantást tesz Arad kereskedelmi fejlődésének történetére. Vázolja a kereskedelem célkitűzéseit, hivatását és gyönyörűen felépített beszédében szemünk elé varázsolja a rég letűnt idők kereskedőinek küzdelmét. Érdekes számadatokat sorol fel a cégek bejegyzésének történetéből. Az első zsidó kereskedő Todesco Filip 1821. évben jegyeztette be cégét. Az 1827. és 1851. évek között jelentős cégek jegyeztették be magukat, amelyek közül még néhány cég most is fennáll. Tonic Lili és az Andriényi cég ebben az időben vetette meg alapjait. 1846. évben botrányos viselkedése miatt a Kereskedők egyesületéből kizárták Dusek János Ignácot, ami abban az időben nagy hullámokat felverő esemény volt. 1851. évben a még sokak előtt emlékeztető Wallisch cég tábláját szegezték ki üzlete portáljára, 1867-ig, tehát 50 év alatt 224 kereskedőt irtak be a lajstromba. 1871. évben már székházuk is volt az aradi kereskedőknek, de később, érthetetlen módon az akkori elnök, alelnök és titkár a tagok megkérdezése nélkül szeretetház céljaira odaajándékozták az otthont, mindössze azt kötötték ki, hogy két szobát az elaggott kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak részére kell fenntartani. Azonban ezt a jogukat nem vették igénybe és amikor sokkal később érvényesíteni akarták, a jog már elévült. Még igen sok apró részletet mondott el Domán Sándor, amíg elérkezett addig az idő, amikor a mai kereskedők egy helyiség megteremtését szükségesnek látták és hosszú, fáradságos munkával végre tető alá hozták terveiket.

A vezetőség hatalmas munkája

— Ma, amikor a kereskedelem annyira leromlott — folytatta beszédét az elnök — sokan kérdezni fogják, hogy mi szükség van helyiségre, anyagi áldozatokra. Megállapítható, hogy amikor legrosszabban megy az embereknek, akkor látogatják a legtöbbet a templomot, ez a helyiség a mi templomunk és akinek lelki fájdalmai, bajai, bánata van, jöjjön el közénk, ha nem is segíthetünk talán baján, de testvéri vigasztalást, egy jó szót, egy rokoni érzést mindig találni fog közöttünk.

Percekig tartó taps után Vlad Sándor tábornok, kamarai elnök a hatóságok nevében mondott román nyelven melegsávu üdvözlőt, majd dr. Fried János párhuzamot vont a kereskedelem és mezőgazdaság között és keresetlen szavakkal ecsetelte a kereskedelem fontosságát. Szöllősy Zsigmond dr. állott fel és meleg szavakkal emlékezett meg a Kereskedő Testület volt és jelenlegi vezetőinek fáradhatatlan munkásságáról.

operett, tréfiák. (Kezdete 6 és 9 órakor). — Royal Orfeum. Egész héten minden este: Varieté-műsor. (Kezdete 8 és 9 órakor). — Steinhardt Színház. Egész héten minden este: Új májusi műsor; Évforduló; Az alsós-szabály; Bohózatok; Steinhardt. (Kezdete háromnegyed 9-kor. Vasárnap és ünnepnap 5 és háromnegyed 9-kor.)

— Nem szabad azonban megfeledkeznünk azokról sem, akiket elsodort a vihar, az a vihar, amely évek óta dul és legjobbaikat dönti ki sorainkból és gondolnunk kell azokra is akiket ezután fog elsodorni a könyörtelen végzet, a nagy válság. Azok akik életben maradtak, ezt az otthont keretnek készítették, ebbe a keretbe kell beleilleszteni a testvéri önzetlenséggel adott tanács útján nyújtott segítséget azoknak akik arra reászorulnak. Legyen ez a hely második otthonunk, úgy jöjjetek ide Arad kereskedői, akik közénk tartoztok és azok is, akik még nem vagytok tagjaink sorában, mint-ha édesapátok házába mennének.

Pohárköszöntő a királynak

A titkár beszéde után dr. Reusz Miklós, a Lloyd társulat, Olariu Jusztin az iparosság, Engel Gyula az aradi Füszerkereskedők Szindikátusa nevében mondtak üdvözlő beszédeket és kívántak eredményes munkát.

Este 9 órakor a Dacia étterem helyiségében bankettre gyűltek össze az ünneplő kereskedők. Az izletes vacsora után Vlad Sándor kamarai titkár éltette II. Károly királyt, mint az ország és az ország minden lakójának legfőbb örét. A kereskedők felállva hallgatták végig a beszédet és sokáig éltetve az uralkodót, itták ki borikat.

Faragó Rezső, az Aradi Általános Takarékszövetkezet vezérigazgatója szellemes, szatirikus hangon beszélt Domán Sándorról, minden szavából kitűnt az a nagy barátság ami ezt a két értékes embert összeköti. Sorban beszéltek még dr. Szöllősy Zsigmond, Lakatos Aladár bankigazgató, Reinhart Gyula butorgyáros, végül Domán Sándor elnök rögtönzött beszédében válaszolt Faragó Rezsőnek és munkára buzdította az ifjú kereskedőket, bejezte a beszédek sorát.

A beszédek után egyszerre mindenütt jókedvvel indultak meg a beszélgetések, élcelődések és a jól sikerült bankett a késő éjféltől órákban ért véget.

Egy pesti kereskedő éjszakája

Aki tegnap este Budapesten a Nagy-körutat járta, a mai kereskedői életet legjobban jellemző jelenetnek lehetett szemlélője a Nyugatival szemben levő uri- és nődivatáruház kirakatai előtt. Itt ugyanis késő éjszaka nagy munka folyt. Értéklődésünkre a cég főnöke előadta, hogy sürgősen 40.000 pengőre van szüksége és hogy ezt megszerzhesse, semmi áldozatot sem kimélve propagandavásárt rendez, melynek keretében P. 1. — azaz egy pengőért ad: 1 drb. selyemfényű pouplinet, melynek ára P. 11.50, vagy 1 drb. oxford inget, melynek ára P. 11, vagy 1 drb. Joppe-kabátot, melynek ára P. 11, vagy 1 drb. Charmeuse selyem kombinét, melynek ára P. 10.20, mindazoknak, akik 20 pengő értékben bármilyen árut vásárolnak.

Ugyancsak P. 1. — azaz egy pengőért ad: 1 drb. legfinomabb tiszta gyapjú kosztümöt, melynek ára P. 25, mindazoknak, akik 50 pengő értékben eszközölnék üzletében vásárlást.

Megjegyezni kívánom — mondta a cég főnöke — hogy áruikkolm árát ezen alkalomra 30 százalékkal leszállítottam, csak azért, hogy e 15 napos vásár alatt a szükséges 40.000 pengőt megáruhassam. Ezt láthatta és hallhatta az, aki az elmúlt este a Nyugatival szemben levő Stein divatáruház Teréz-körút 62. szám alatt levő üzlet-előtt járt. A cég olcsó áraitól egyébként lapunk más helyein levő hirdetéséből mindenki meggyőződhet.

* Az Új Idők mai számában a Nemzeti Színház művészeinek fényképeit találjuk, valamennyit Shakespeare szerepében. Az Új Idők folytatja Joseph Delmont költői szépségokban gazdag érdekes regényét. A kiadóhatalm Budapest, VI. Andrássy-ut 16., bárkinék küldésmentesen mutatványszámot, Előfizetési díj negyedévre 260 lej.

Az aradi Magyar Ház alapítása

A tervezet ismertetése — Kik foglalnak helyet az alapítók sorában?

Mindössze néhány napja annak, hogy megjelent az országos Magyar Párt aradi tagozatának az a felhívása, hogy a Magyar Ház R.-t. megalapítására hívja fel a város társadalmát. Már az első napokban spontán módon nyilatkozott meg az aradi magyarság áldozatkészsége, mert az aláírási ívek egymás után teltek meg áldozatkész emberek neveivel. A kisebbségi magyar társadalom minden rétege átérzi, mennyire fontos, hogy a magyarságnak otthona legyen, várat építsen a maga kulturájának. Az alapítólevél szerint két millió ötszázezer lej alapítókéval létesülne a Magyar Ház R.-t. Huszonötezer darab 100. lej névértékű részvényt bocsájtanak ki, amely csak igazgatósági jóváhagyással ruházható át. 1931. szeptember elsejéig lehet részvényeket jegyezni. A részvények névértékének harminc százaléka készpénzben fizetendő. A részvények névértékének további harminc százaléka 1931. november hó 1-ig, husz százaléka 1931. december 1-ig, végül a fennmaradó husz százaléka 1932. február hó 1-ig fizetendő. Az alapítók sorában a következők foglalnak helyet:

Adler Sámuel ny. vas. főfelügyelő, Alföldy Pál vezérigazgató, báró Andrányi Lajos nagykereskedő, Apponyi Károly kereskedő, Apponyi Gyula kereskedő, dr. Barabás Béla ny. főispán, Bakács Miksa iparos, dr. Baross Zsigmond ny. árvaszéki elnök, Beleznay István festőművész, dr. Boross Béni földbirtokos, dr. Boros Ernő orvos, Czernóczky Mihály iparos, Csécsi Imre ref. esperes, Dániel Péter földbirtokos, Dávid Sándor bankigazgató, Domán Sándor kereskedő, Farkas Károly ny. áll. főtisztviselő, dr. Fetter Elemér banktisztviselő, Földes Soma ny. bankigazgató, Fränkel Alfréd mérnök, Frint Lajos ev. püspök, Geller János iparos, özv. Grosz Józsefné nagyvállalkozó, Hajas Illés ny. mozdonyvezető, Hanekker Ernő ny. pézárügyi ellenőr, Hegedüs József iparos, Huter Pál iparos, Hönig István nagyiparos, Jakabffy István iparos, Juhász Gábor kereskedő, Kádas Tibor gyógyszerész, Kárpáti János gyógyszerész, Kerpel Izsó kereskedő, Kintzig János ny. főispán, földbirtokos, Kneffel Béla bankigazgató, Kócsy Jenő főszerkesztő, Koch Dániel iparos, Konnerth Sámuel kereskedő, Korossy György ny. főispán, főszámbigazgató, Kun Zoltán ref. lelkész, Lantos Miksa v. tanító, dr. Lelik István ügyvéd, Lócs Rezső ny. polgármester, ifj. dr. Lócs Rezső ügyvéd, Major Béla főszerkesztő, Molnár István kereskedő, Nagy Imre közraktári igazgató, dr. Nagy Sándor ügyvéd, Nesznera Aladár földbirtokos, báró dr. Neuman Károly gyáros, dr. Olosz Lajos ügyvéd, Ordelt László drogériatulajdonos, dr. Örfi Gyula ügyvéd, dr. Palágyi Jenő orvos, dr. Parecz Béla ügyvéd, dr. Pazsitny Bonaventura Minoritarendfőnök, a rend képviselőjében, Patáky Sándor festőművész, Pápay Lajos iparos, gróf Porcia Lajos földbirtokos, Purgly Lajos ny. főispán, földbirtokos, Raumann Lipót munkás, Rényi Miklós nyug. CFR felügyelő, Román Gyula iparos, Rosenberg Artur nagykereskedő, dr. Róth Marcel orvos, egyet. m. tanár, Schampek József munkás, Schill József ny. alispán, földbirt., Simay Aladár gőzfűtőtulajdonos, Schobesberger Vilmos iparos, dr. Somló Armin ügyvéd, Somogyi Gusztáv r. k. plébános, dr. Somogyi Gyula ny. keresk. isk. igazg., dr. Sugar Jenő ügyvéd, dr. Schütz Henrik ügyvéd, Szabó Imre kereskedő, Szabó József kereskedő, Szabó Miklós nagykereskedő, dr. Szabó Sándor nagykereskedő, Szatmáry Jenő magántisztviselő, Szántay Lajos építésmérnök, dr. Széll Lajos ügyvéd, Székely Béla iparos, dr. Szilber Ignác ügyvéd, dr. Szöllőssy Zsigmond ügyvéd, Sziaszny József gyáros, Takácsy Miklós földbirtokos, Vandracssek Ignác építész, Varjassy Lajos ny. polgármester, Varga Kálmán iparos, Vas Gusztáv ny. vas. főfelügyelő, dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi, Vársárhelyi Janka magánzó, dr. Velcsov Géza polgármester, ügyvéd, dr. Vörös László főszerkesztő, Wendt Manó nyugdíjas, Zima Tibor ny. parkamfőtthár, Zombori Gyula iparos, Zöldy Ernő kereskedő, dr. Zubor Imre ügyvéd.

Letartóztattak egy gyermekrontással vádolt aradi tisztviselőt

Súlyos bizonyítékokat foglalt le a rendőrség

Orgiák egy Széchenyi-uccai házban

Néhány nappal ezelőtt feljelentés érkezett az aradi rendőrségre Györfy József 39 éves CFR-tisztviselő ellen, akit kisleányok ellen elkövetett merényletekkel vádoltak. A feljelentést egy apa adta be, aki elmondta, hogy a tisztviselő felcsalta kisleányát Széchenyi-uccai lakására s ott erkölcstelen merényletet követett el ellene. A rendőrség a feljelentés alapján azonnal erélyes nyomozást vezetett be a bűnyűben. A nyomozás adatai szerint a tisztviselő hét esetben csalt fel 8—10 éves kisleányokat lakására és erkölcstelen merényletet követett el ellenük.

A tisztviselő lakásán valóságos orgiák folytak

le. A felcsalt kisleányokat levetkőztette, majd fényképfelvételeket készített róluk. A tisztviselőt a rendőrség ma egyébként őrizetbe vette. Kihallgatása alkalmával mindent el akart magáról háritani és semmiről sem akar tudni. Kijelentette, hogy a feljelentés mögött egy zsarolási manőver húzódik meg. A kisleányok közül ma délelőtt többeket átvittek a városi főorvosi hivatalba, hogy megvizsgálják. A tisztviselőnél tartott házkutatás alkalmával állítólag több bűnjelket találtak, ezenkívül rengeteg pornografikus képet foglaltak le. A tisztviselő egyelőre a rendőrség fogdáijában várja további sorsát.

A bucuresti-i diákszövetség a merénylő Beza kiszabadítását követeli

A Centrul Studentesc izgalmas ülése — Tiltakozás a zsidó asszisztensek ellen — Bezát dicsőítik, Anghelescut oltóíték

Bucurestiből jelentik: A Centrul Studentesc diákszövetség tegnap délután izgalmas gyűlést tartott, amelyen heves kirohanások hangzottak el a nemzeti-parasztpárt és Anghelescu volt belügyi alminiszter ellen, aki jelenleg a jegybank kormányzója. Cotica, a Centrul vezetője tiltakozott az ellen, hogy zsidó asszisztenseket nevezzenek ki az egyetemen. Ticata a macedonrománok helyzetét ismertette a dobudzsai törvénnyel kapcsolatban. A parlamenti tárgyalásnál maga Iorga jelentette ki, hogy bűn volt a kormánytól ilyen törvényjavaslatot a parlament elé terjeszteni.

— A miniszterelnök ur most korrigálhatja az előző kormány bűnét — mondotta.

Dicsérte Bezát, Anghelescut röviden főbűnösnek nevezte, mert Várnában készült törvénytervezetet terjesztett a kamara elé. Anghelescu ezért jutalmat is kapott, bankkormányzó állást. Megjegyezte még azt is, hogy tudomása szerint Anghelescunak bolgár rokoni vannak. Totu azt az indítványt vetette fel, hogy Beza kiszabadítása érdekében indítsanak akciót, mert — mondotta — a szerencsétlen fiatalember 11 hónapja börtönben sinylődik.

Aradon megsemmisítették a liberálisok és Avarescanusok jelölő listáját

Ma ismét be kellett nyújtaniok a listát —

Avarescanusok jelölő listáját

A megsemmisítés indokolása — A nemzeti-parasztpárt listavezetője Pop C. István

Vasárnap délelőtt került az ötödik jelölőlista az aradi törvényszék elnöki osztályára. A nemzeti-parasztpártnak ötven tagu küldöttsége jelent meg Hargot György törvényszéki főelnök előtt, dr. Botioc Elek volt szenátor vezetésével és letették a nemzeti-parasztpárt jelölő-listáját, amelynek vezető helyén Pop C. István volt házelnök szerepel.

Május elsején futott be az aradi törvényszékre az első jelölő-lista, sőt a déli órákban egy másik párt is átnyújtotta a törvényszék elnökének jelölő-listáját. Miután a választási törvény szerint az egyes pártlisták a jelölés sorrendjében kerülnek a szavazólapra, így a lemaradt pártok kontesztációval éltek, amelyet már a tegnapi nap folyamán be is nyújtottak Hargot György törvényszéki főelnöknél. Ugyalászik, hogy ez a jelenség az ország minden nagyobb városában megismétlődött, mert a kérdés tisztázására a Bucurestiben működő központi választási iroda kimondotta, hogy a május elsején, pénteken letett listák érvénytelenek, mert az új választások kiírása csak a Monitorul Oficial május elsejei számában jelent meg és csak ettől számított 24 óra múlva lehet beadni a jelölő-listákat. Aradon tehát a liberálisoknak és az avarescanusoknak új jelölő-listát kellett átnyújtani a törvényszék főelnökének.

A változás folytán az elnöki osztályon szerzett hivatalos értesítés szerint a jelölések sorrendje a következőképpen alakult: a kamara választásoknál I. számot a kormánylista viseli, amelynek élén Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter áll. A II. számot Bratianu György pártlistája kapta és ennek élén Vaitoianu Artur nyugalmazott tábornok áll. A III. számot a nemzeti-parasztpárt listája kapta, amelynek élén Pop C. István áll.

A IV. jelölő-listát ma délelőtt nyújtották be a liberálisok és annak élére Marcus Mihály dr. került. Ma délután jelent meg a törvényszék

ken dr. Moldovan Silvius volt szenátor, aki a néppárt nevében ismét benyújtotta a jelölő-ívet, amelynek élére Goldis László volt miniszter került. A szenátusi választásoknál a sorrend a következőképpen alakul: I. számot kapta a kormánylista, amelynek szenátorjelöltje Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter. II. számot a liberális lista, jelöltje dr. Ursu János volt szenátor. III. A néppárt listáján jelöltként dr. Moldovan Silvius volt szenátor szerepel.

Ghica herceg repülőgépe lezuhant

Szörnyethalt egy diák — A pilóta súlyosan megsebesült

Bucurestiből jelentik: A Bucuresti mellett Baneasa-i repülőtéren tegnap délután halálos kimeneteli repülőszerecsétlenség történt. Ion M. Ghica herceg magánrepülőgépe Florea Ghitulescu pilóta felügyelete mellett ott vesztegelt a repülőtéren, amikor a pilóta Constantin Chirica nevű diák barátja arra kérte a pilótát, hogy — miután még soha nem ült repülőgépen — szálljon fel vele, mert tudni szeretné, hogy milyen érzés az, repülni.

A pilóta engedett a rábeszélésnek és diák barátját beültetve a gépbe, felszállt vele a levegőbe. Mintegy ezer méter magasságban lehetett a gép, amikor a diák hirtelen rosszul lett és ájultan dült a kormánykészülékre. A pilóta nem vesztette el lélekjelenlétét, megpróbálta az ájult diákot felemelni a kormánykészülékről, amikor pedig ez nem sikerült, elállította a motort és siklórepüléssel próbált leereszkedni. Már ugylászott, hogy a gép minden nagyobb baj nélkül fog lesiklani, azonban két-háromszáz méter magasságban a gép lezuhant. A diák szörnyethalt, a pilóta is súlyos zúzódási sebeket szenvedett.

Kitünő za-
matos hegyi bor

1 liter palackban üveg-
cserével naponta
házhöz szállítva is

Prima trapistasajt 1 kg. 44 lei.

Elsőrendű erdélyi teavaj állandóan frissen kapható:

Lutheránus templommal szemben, Strasszer mellett.

SPORT KÖZLÖNY

Eldöntetlenül végződött az Osztrák-Magyar válogatott mérkőzés

Az A. A. C. Lugoson vereséget szenvedett — A Bocskai veresége a Kispesztől — A magyar profiligá hatalmas meglepetése — Aradon csak barátságos mérkőzések voltak — A Davis Cup további küzdelmeiből Magyarország kiesett.

Magyarország—Ausztria 0:0.

Bécsből jelentik: A hatvannyolcadik Osztrák—Magyar mérkőzésre ötvenezer néző volt kíváncsi. Az Európa kupáért folyó küzdelmek során találkozott a két nemzet válogatott csapata a Hohe-Warte pályán. A mérkőzésen jelen volt a bécsi magyar követ, mely a játék megkezdése előtt felkereste a magyar csapat öltözőjét és a játékosokat buzdította ezen szavakkal: Minden tudásotokat adjátok bele a küzdelembe, mert feltétlenül magyar győzelmet akarok látni.

Auert nélkülözni volt kénytelen a magyar csapat, mert a kitünő összekötő a multheti triálon erős sérülést szenvedett, melyet mind eddig nem hevert ki. Helyette Barátki játszott — gyengén. Mercet svájci bíró sipjelére a következő felállítású csapatok veszik fel a küzdelmet. Magyarország: Gallina—Dudás. Mándl—Lyka, Kléber, Korányi—Táncer, Barátki, Turay, Kalmár, Titkos. Ausztria: Franzl—Schramseis, Blum—Mock, Smistik, Gall—Siegl, Adalbrecht, Gschveidl, Tögel, Horvát.

Az első féldőben a magyar csapat a többet támadó, kevés megszakítással állandó fölényben van, eredményt azonban nem sikerül

elérniük. A második féldőben az osztrákok vannak többet támadásban többször feljönnek, azonban eredményt a jól működő Mandl és Gallina miatt nem tudnak elérni. A második féldőben a bíró egy jogos 11-est nem adott meg a magyarok javára, melyet az osztrák játékosok is elismertek. Szünet előtt pedig két 11-est nézett el a bíró az osztrákoknak. A magyar csapat jobb volt ellenfelénél, de a bíró „elnézése” miatt nem tudott a mérkőzésből győztesen kikerülni, melyet feltétlenül megérdemelt volna.

A magyar csapat legjobbjai Mandl és Gallina, nekik köszönhető, hogy a magyar csapat nem kapott gólt. A fedezetsorban csak Lika klasszis-játéka emelkedett ki, a többiek gyengék voltak. A csatársorban Táncer és Titkos játéka volt élvezetes, ugyszintén Turay küzdőképessége dicsérhető.

Az osztrák csapatban találjuk a mezőny legjobb emberét Horvát személyében, rajta kívül Tögel és Adalbrecht voltak jók. A fedezetsor szürkén játszott, de mindég hasznosan, a közvetlen védelem kifogástalan játékot nyújtott.

Elsőosztályú ligabajnoki mérkőzések

Budapestről jelentik: A liga-bajnokság legnagyobb meglepetése a harmadik helyen fekvő Bocskay veresége az utolsó helyezett Kispesztől. Pécsen a Pécs-Baranya eldöntetlenül végzett a Vasas csapatával. Részletes beszámoló a következő:

Vasas—Pécs-Baranya 0:0 A stílusos futballt játszó Vasas a mindvégig szívvel-lelkel játszó pécsiektől csak egy pontot tudott hazavinni. A mérkőzést Boronkay bíró vezette közmelegelédésre.

Kispeszt—Bocskay 3:1 (2:1) Dr. Juhász bíraskodása mellett saját otthonában megérdemelt győzelmet aratott a kiesés rémétől fenyegetett Kispeszt, jövevü vidéki ellenfele felett. — Gólszerzők: Kormos (2) és Csendes, illetve Marosi.

Másodoszt. liga bajnoki mérkőzés

Kaposvár, Somogy—Bak T. K. 4:1 (1:0) Megérdemelt győzelem. Miskolc, Attila—Maglód 1:1 (1:0) Nagy meglepetésre az otthonában játszó Attilától pontot vitt el a Maglód.

A villám tornát az Újpest nyerte

Az Ullói-uti pályán tizenkét csapat részvételével football-villám tornát bonyolítottak le. A torna teljesen komolytalan volt, mert mint ismeretes, hét játékosból kiálló csapatok mérköztek hétszer hét és fél percig. Részleteredmények a következők: Selejtező-mérkőzések. Rákospalota—Soroksár 1:0 (1:0) Józsefváros—Vac Fc. 1:0 (1:0) Turul—Kossuth 7:0 (5:0) Vasas—Terézváros 3:0 (0:0) III. kerület Fc.—Megyer 0:0, Újpest—III. kerület Vve 1:0 (0:0.)

Elődöntő-mérkőzések: Vasas—Vac. Fc. 0:0, Turul—III. kerület 0:0, Újpest—Rákospalota 0:0.

Döntő-mérkőzések: Vasas—Turul 2:1 (1:1) Újpest—Turul 0:0, Újpest—Vasas 5:1 (4:0).

A villám-tornát Újpest csapata nyerte meg.

A Budai „11” vereséget szenvedett Pozsonyban

Pozsonyból jelentik: Bratislava—Budai „11” 2:1 (1:0). A budai csapat pozsonyi vendégszereplését nem kísérte szerencse. Gólszerzők: Streba és Haiser, illetve Polgár.

Nemzeti B.—Lévai TE 4:2 (3:1). A 4. p.-ben Odry, 15. p. Grosz, 27. percben Rázso szereznek gólt. A 33. percben Feuermann szépít a féldő eredményén. Szünet után a 2. percben Tóth öngólja révén az eredmény. A 39. percben Schusztér 4:2-re beállítja a végeredményt.

Sabaria—Komáromi Fc. 2:0 (1:0). Cselikomáromban megérdemelt győzelmet szerzett a Sabaria. Boda és Kovács II. a gólszerzők.

Hungária—Érsekújvári S. E. 5:1 (1:1). A válogatottjait nélkülöző Hungária imponáló győzelmet aratott. A jó formában levő Nahadom hat-trickjén kívül Sárvári és Weber a Hungária gólszerzői. Az Érsekújváriakét Fekete szerezte.

Barátságos mérkőzések Aradon

AMTE—Vointa 6:2 (3:1). Tréning jellegű mérkőzés. Bíró: Karlich góllövők: Braun (2) 11-ből, Miklósi, Takács Ökrös és Kolumbán, illetve: Moise és Rutkai. Titanus—Banatul kombinált—ATE kombinált 1:0 (0:0). Kisszentmiklóson 600 néző előtt nivótlan játék keretében győz a kombinált Magold II. 11-eshől lött góljával. — Vulturii—AAC 5:3 (3:1). Egyenlő ellenfelek küzdelméből a Vulturi került ki győztesként.

Egyéb eredmények. AMTE II.—Hakoah komb. 5:1 (2:1). AMTE ifjusági—Vointa ifj. 5:3 (2:1). Gloria—ATE 4:1 (1:1). Ifjusági bajnoki mérkőzés. Chiral bíró játékvezetése futball-ellenes propagandát szolgált,

Utánozza
fogorvossáit

Használjon GELLÉ,
FRÉRES fogszappant
és fogpasztát

Fogai fehéritésére és tisztítására a mai napig ninesen jobb és ismertebb szer, mint a párisi GELLÉ FRÉRES-féle fogszappan és fogpaszta.

A világ minden részében a legtöbb fogorvos ajánlja a fenti szereket.

Vidéki eredmények

Temesváron a következő bajnoki mérkőzések voltak: UDR—Kinizsi 2:0 (2:0). TMTE—Kadima 3:1 (1:0).

Váradon a Ferencváros a NAC—Törökves kombináltja felett 5:2 (3:1) arányban győzedelmeskedett. A Ripensia Bucurestiben 1:0 (1:0) arányban győzte le a triál legénységét. Goalszerző: Schwartz.

Kalmár győzött az AMTE kerékpárversenyén

Az AMTE rendezésében a temesvári országúton 100 kilométeres távon bonyolították le a szokásos országúti bajnokságot, amely a következő eredményekkel zárult: 1. Kalmár (AMTE) 2 óra 28 perc 5 másodperc, 2. Egresi (Meteor) 2 óra 36 perc, 8 másodperc, 3. Takács (Meteor) 2 óra 36 perc, 9 másodperc, 4. Pománéz (AMTE) 2 óra 43 perc, 5. Boros (Transilvania) 2 óra 45 perc. A további befutók Burián (Meteor) és Mály (AMTE). A versenyen 11 induló volt.

TENNIS

Az olasz—magyar Davis-cup mérkőzéseket az olaszok nyerték 4:1 arányban

Az olasz Stefani a legnagyobb meglepetésre vereséget mért Kehrlingre. Morpurgo is győzedelmeskedett, még pedig Takács felett. — Eredmények a következők: Morpurgo Takácsot 6:3, 8:6, 6:1 arányban verte ugyancsak győzedelmeskedett az olasz Stefani Kehrling felett 6:2, 4:6, 6:2, 4:6, 6:2 arányban. Az olaszok a Davis cup-ben 4:1 arányban győzedelmeskedtek Magyarország felett.

O Petschauer ismét kardot fog. A magyar kormányzó vasárnap délben félórás magákihallgatáson fogadta Petschauer Attilát, a magyar kardvívóbajnokság második helyezettjét, aki bizonyos konzekvenciákat akart levonni magára nézve, a vasárnapi verseny jury-jének ítélkezése miatt. A kihallgatás után Petschauer föl hagyott azzal a tervével, hogy nem vesz többé kardot a kezébe.

Téli holmik moly elleni megóvását felölősség mellett vállalta: Neuländer E. szücs Fischer Elizapalota, udvarban.

Három országos rekord született a Politechnika atlétikai versenyén
32 résztvevő indult

Temesvárról jelentik: A Politechnika vasárnap rendezte meg az első ezidei pályaversenyét és teljes elismerés illeti meg ezért a kezdeményezésért, mert az atlétika hivatalos vezetési ilyesmire ugysem gondolnak. A verseny igazolta is a rendező egyesületet és azt hogy Temesváron igenis van atlétika, sőt Aradon is, csak vezetés nincsen hozzá. A versenyen egyébként a TAC, Politechnika és a Kinizsi szerepelt, 32 atlétával. Eredmények:

100 m.: 1. Löwenfeld (TAC) 11.4 másodperc, 2. Lupan (TAC), 3. Frantiu (Politechnika). — Helyből távolugrás: 1. Gutu (TAC) 286 cm., 2. Justian (Politechnika), 3. Zdetaveszky (Politechnika) 281 cm. — 400 méter: 1. Egger (Kinizsi) 59.2 mp., 2. Bild (TAC), 3. Ghigici (TAC). — Diszkoszvetés: 1. Filitti (P.) 32.45 m., 2. Justel (P.) 31.18 m. 3. Demeter (P.) 30.47. — Helyből magasugrás: 1. Zdetaveszky (P.) 146 cm. — Országos rekord! 2. Jus-

tian (P.) 140 cm. 3. Mercescu (TAC) 137 cm. — Súlydobás: 1. Riesz (TAC) 12.10 m., 2. Chivulescu (P.) 11.24 m. 3. Vesa (P.) 10.54 m. — 1500 m.: 1. Egger (Kinizsi) 4 perc 50 mp., 2. Butoi (P.), 3. Tutunariu (TAC). — Távolugrás: 1. Lupan (TAC) 637 centiméter. Országos ifjusági rekord! 2. Riesz (TAC) 629 cm., 3. Fischer (TAC) 618 cm. — Magasugrás: 1. Mercescu (TAC) 166 cm., 2. Jurca (P.) 158 és fél cm. 3. Blaj (TAC) 153 cm. — Gerelyvetés: 1. Riesz (TAC) 46.57 m. 2. Blaj (TAC) 42.09 m. 3. Goldis (TAC) 41.09 m. — 4x100 m. staféta: 1 TAC a-csapat 48.4 mp. 2. Kinizsi. 3. TAC b-csapat. — Hármassugrás: 1. Gutu (TAC) 12.79 m. Országos ifjusági rekord! 2. Lupan (TAC) 11.64 m. 3. Jurca (P.) — 110 m. gát: 1. Pechtold (Kinizsi) 20.4 mp., 2. Jurca (P.), 3. Blaj (TAC). — Pontverseny: 1. TAC 63 pont, 2. Politechnika 36 pont, 3. Kinizsi 18 pont.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A munkanélküliség problémáját tárgyalták ma az aradi városházán

Ankét Maicanescu prefektus elnöklété alatt — Népkonyha, vagy közmunkák? — Nagyvárad példája: közmunkákból 1500 embernek adnak kenyeret — A város javaslata — Miért kénytelen az Astra leépíteni?

Arad városházának nagytermében ma a munkaadók delegáltjainak részvételével Maicanescu Miklós vármegyei prefektus elnöklété mellett a munkanélküliek segítésének kérdését tárgyalták meg. A pádsorokban Domán Sándor, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke, a testület titkára dr. Szöllösi Zsigmond, a Patria Faipar részéről Anhaltzer cégjegyző, az Astra vaggongyár részéről Schapira Emánuel igazgató, az Erdélyi Hitelbanktól Kiszely József igazgató, az Arad megyei Takarékpénztártól Sugár Károly igazgató, a Bánáti Bank egyesületétől Stampf Henrik igazgató, a Lomási Faipartól Klermann József titkár, az Ipartestület részéről Olariu Justin elnök, az Aradi Vasipar R.-T. részéről Gedeon János igazgató, iltől Adler Tibor nagykereskedő és még sokan foglaltak helyet.

Velcsov dr. alpolgármester nyitotta meg a gyűlést és kérte a megjelenteket, hogy tegyék meg javaslataikat a munkanélküliek segélyezésére.

Iltői Adler Tibor nagykereskedő az első felszólaló. Véleménye szerint addig, amíg egy radikális megoldást találni lehet, a népkonyhákat megint fel kell állítani és pedig sürgősen, mert az éhes szájak nem várhatnak sokáig. A felszólaló szerint az volna a népkonyhák felállítására szükséges alapnak megteremtési módja, ha Arad minden családja havonta legalább 20—20 lejt adakozna a munkanélküliek részére, ezenkívül a nagyiparosok, bankok, kereskedők és mindazok, akik ennél a husz lejnél többet adhatnak, erejükhez képest támogassák az akciót. Felhozza példának a zsidó jóléti intézményeket, amelyek állami támogatás nélkül is segíteni tudják szegényeiket. Nagyvárad zsidósága ma is napi 500 liter tejet oszt ki a munkanélküliek családtagjai részére.

Vladi Sándor Ipar és kereskedelmi kamarai elnök nem helyesli a munkanélküli segély népkonyhakkal való megoldását. Szerinte a városnak nagy és sok éves amortizációs köl-

csönt kell felvennie, ebből a kölcsönből a közmunkákat meg kell indítani és a munkaalkalom egyszerre megoldja a nagy problémát.

Raicu Aurel dr. alpolgármester vázolja a kölcsönök felvételének hosszas eljárását és felolvassa a város javaslatát a munkanélküliség enyhítésére. A terv szerint az itteni gyáraknak azonnal el kellene bocsátania az idegen állampolgársággal bíró munkásokat és azokat is, akik nem Aradon laknak, hanem a környékbeli falvakban és akiknek ott házuk, földjük van, tehát megélhetésük inkább biztosítva van, mint a város proletárjainak.

Schapira Emánuel gyárigazgató kijelenti, hogy az Astra tisztán idevaló állampolgárokkal dolgozik, különben sem tud több munkást foglalkoztatni és a leépítések is azért váltak szükségessé, mert még a felét sem kapták meg annak a munkának, amit a CFR. részükre biztosított, más munkálataik pedig ebben az évben még nem voltak.

Ciofu Vintila munkaügyi inspektor csak közmunkával képzei a nyomort enyhíteni, mert ezáltal a munkásságot sem demoralizálják, mert nem könyöradományokat adnak neki, hanem munkabéreket és hivatkozik Nagyváradra, ahol szintén közmunkákkal tar-

Befejezés előtt az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások A szerződés június elsején lép életbe — A cseh-magyar vámtárgyalásokban még nincs megegyezés —

Budapestről jelentik: Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások közvetlenül a befejezés előtt állanak. A delegátusok befejezték munkájukat, úgy hogy a szerződés jelen pillanatban már csak ugyszólván aláírásra vár.

Az új szerződés június elsején lép életbe. A megegyezés hír szerint a magyar-olasz egyezséghez hasonlít és politikai körökben erősen bíznak a mielőbbi végleges megegyezésben,

Nagy Osztrák Osztalysorsjáték.
 A legtekintélyesebb az egész világon.
 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény
 Egyetlen egy sorsjeggyel nyerhető:

- 20.000.000**
(Husz millió Lei)
Jutalom és nyeremények:
- 12.500.000**
- 7.500.000**
több á
- 2.500.000**
- 2.000.000**
- 1.500.000**
- 1.000.000**
sok á
- 500.000**
- 250.000**
- 200.000**

és számos más, összesen jóval több mint **Háromszáz millió Lei** összegben, melynek azonnali kifizetése készpénzben államilag van biztosítva. Nincs nyereményilleték, egyáltalán semmiféle levonás. **Az összes sorsjegyek fele nyer!** Megrendeléseket kérjük lehetőleg azonnal, de legkésőbb május 19-ig beküldeni.

T. Fritz Dörge bank
 Wien I/c, Kärntner Strasse 43-49

Ezzel megrendelek:

- ..... egész sorsjegyet á 1200 Lei
- ..... fél sorsjegyet á 600 Lei
- ..... negyed sorsjegyet á 300 Lei

Fizetés a vétel után.
 A címet kérjük igen pontosan:

tanak tenn még ma is 1500 munkanélkülit. Azt a másfélmillió lejt, amit elköltött a város a népkonyhákra, utak, uccák javítására használhatta volna fel és inkább kis bérekkel, de dolgot adjanak, semmint etessék azoknak a munkásoknak százait, akik szivesebben elfogadnak egy darab fekete kenyeret, ha azt munkával szerezték, mint a kalácsot, ha azt mint könyöradományt nyújtják feléjük. Az ankéton nem sikerült egységes álláspontra jutni a segélyek ügyében és ezért egy szűkebb bizottságot alakítottak Domán Sándor, Schapira Emánuel, Stampf bankigazgató, Adler Tibor, Gedeon János, az ipariügyi inspektor és a város vezetőinek részvételével, akik még e héten összegyűlnek, hogy a munkanélküliek ügyében határozatot hozzanak.

amely után a magyar delegátusok minden energiájukat a Csehszlovákiával felveendő tárgyalásokra fordíthatják. A lapok jelentése szerint a budapesti cseh-magyar vámtárgyalások nem mozdítottak elő a kereskedelmi szerződés ügyét. Csehország ugyanis nem hajlandó érdemben megváltoztatni eddigi álláspontját. Valószínűnek tartják, hogy Csehország egyrészt a német-osztrák vámunió, másrészt a Briand-terv miatt halogatja a nyílt szinvallást.

A Petrosani és Lupeni fuzióját május 22-én ratifikálják

— A bányatársaságok közgyűlése magyarországi érdekeiségek részvételével —
Fellendült a szénexport

A Jugoszláviába irányuló magyaránny exporttevékenység a romániai széntermelés tervbevett leépítését megállította. Közel harmincezer vagonos szénexport-megállapodás jött létre és a külön erre a célra épült orsovai rakodódokkokon keresztül, az első szénszállítmányok exportja már meg is kezdődött. Ebbe az exportakcióba tartozik a magyarországi dunai állomásokra irányított szénexport is. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársasággal kötött szállítási szerződés biztosítja a kizárólag zsilvölgyi szén elhelyezését. Ennek következménye, hogy a zsilvölgyi bányatársulatok között tervezett tranzakció, amelyet a folyton sulyosbodott gazdasági helyzet miatt többször elhalasztottak, most aktuálissá vált. Tegnap tartották meg a lupényi és petrosani bányatársaságok igazgatósági üléseit, amely üléseken a mindkét vállalatban azonos magyarországi érdekeltségek képviseltették magukat. A Magyar Államias Hitelbank és a MÁK képviselőiben báró Kornfeld Pál jelent meg, a Salgótarjáni és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankot Chorin Ferenc, dr. Gratz Gusztáv nyugalmazott külügyminiszter, Hegedűs Ló-

ránt nyugalmazott kereskedelmi miniszter és Fuchs Richárd igazgató képviselték, míg a régebbi erdélyi érdekeltség részéről Bernády György dr. nyug. főispán és Szász Pál földbirtokos jelentek meg.

Az igazgatósági ülésen a regáti érdekeltségek delegáltjai, kivétel nélkül elismerték a fuzió szükségességét és hozzájárultak az ezzel kapcsolatos racionalizálási program végrehajtásához. Minthogy a regáti érdekeltségek korábbi merev álláspontjukat feladták, így semmi akadály sem lesz annak, hogy május 22-ikére meghirdetett közgyűlésen az összes érdekeltek egyhangú hozzájárulásával kimondassék a Petrosányi és Lupényi fuziója.

— A Consum május 3-1 legújabb száma közli, hogy a Funciar Rural már a háboru előtt közel kétnél-hár aranylej névértékű záloglevelet helyezett el a külföldi piacokon. A bukaresti tőzsdén bizakodó hangulatban javultak az árfolyamok. Ezenkívül a biztosítási rovatban, a fizetéseképtelenségek és új cégek rovatában az egész ország magánvállalkozásaiban történt legújabb események első forrásból olvashatók. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Consum, Cluj, Strada Iuliu Maniu 3.

— Kiadták a koncessziót a CFR személykocsik rádiószolgálatára. A CFR vezérigazgatósága április 22-én tartott igazgatósági ülésén a vasuti rádió bevezetésének koncesszióját az Intreprinderile Industro-Comerciale Julian Utu Turda-Bucuresti cégnek adta ki. A vállalat e hónapban már meg is kezdte a rádió bevezetését az egyes vonalakon. — Értesülésünk szerint egyelőre a következő vonalakon vezetik be a rádiót: Bucuresti—Cernauti, Bucuresti—Temesvár, Bucuresti—Nagyvárad, Bucuresti—Chisenev, Bucuresti—Constanta. A rádió díja 200 kilométerenként I. és II. osztályon 30. lej, a III. osztályon pedig ingyenes.

— Kimondták a csődöt az Ujszentannai Ipar és Népbank ellen. Az aradi törvényszék ma délután határozott az Ujszentannai Ipar- és Népbank ellen beérkezett csődkérelem ügyében. A törvényszék indokoltan látta a csőd kimondását a pénzügyi ellen. A csődöt meg gondnoka Stoinescu Sándor dr., helyettese pedig Böns Károly dr. A hitelezők bejelentésének határideje július 4. a felszámolási tárgyalás július 9-én lesz, a csődválasztmány pedig július 13-án tartja meg ülését. Miután a pénzügyi ellen a betétesek kértek csődöt, a vagyoni státus nem áll a bíróság rendelkezésére és így azt a csődöt meg gondnok fogja elkészíteni.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO-HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzendők. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőskérésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN ORAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

SZOBALÉANY, elsőrangú, többéves bizonyítványokkal, előkeio uriházhoz keresteti. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1433

JOLFOZO szakácsné állást keres, esetleg mindenre is ajánlkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4510

VIDEKRE, nagy területtel, hol gyógyszertár és 2 orvos is van, ügyvéd kerestetik, lakás, irodahelyiség teljes felszereléssel, teljes elsőrangú ellátás és clientura biztosítva. Ajánlatokat „Biztos jövő” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem beküldeni. 1450

INTELLIGENTES Kindei früllein deutsch-münänisch, wird aufgenommen Szabolcsi Farbengeschäft, Str. Motianu. 1511

SZOBALÉANY felvétetk. Jelentkezni: Berger textilüzletben, Bulev. Reg. Maria No. 9. 1474

VIDÉKI uriházhoz mindenre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1503

PERFECT SZOBALÉANYT éves bizonyítvánnyal uricsalád keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1505

TANULO- és szetöleányok felvétetnek Tröster Nővérek női divatterme volt Zrínyi-uca 9.

HAZITANITÓNÖT keresek 15 éves leányom otthoni továbbképzésére. Ajánlatok nyelv és zeneismeret közlésével Dr. Székely Lajos, Arad, Bonus-palota címre.

LAKÁS.

KÉTSZOBA, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Aszmos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBAS, konyhás lakás 16tőren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VETÉLÉS ELADÁS.

CASSA, festmények, 3 szoba butor, d. sz. turgyak, eladó. v. Brrszébet-körut 46. sz. 1312

LEGHORN három nőnapos tenyészakcsokot keresnének Leguon vagy Langsham tenyészőrekerk. Rákóczy állatorvos, Glogovaj. 1482

ELŐSZOBAFAL 700 lej, fekete szalon 1500 lej, restaurált intarziás szekrónyek 3500 lej drbja, székek 140 lej darabja, Biedermayer divany 1200 lej, antik éjjeli szekreny 400 lej, antik asztali lámpa 600 lej, intarzás tükör alá való sztal 450 lej, antik ágyak drbja 800 lej, ezüst evőeszközök, különböző dísz tárgyak, st. reok, festmények, zongorák, tükörök, vitrinek s. b. eladók. SALGÖNE bizományi üzlete S. r. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

NÉMETORSZÁGI elsőrendű pianinó eladó. Str. Cantacuzino 36. 1504

Tavaszi ruhákat és felöltőket legszebben fest, tisztít
KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Ujnan berendezett mőhelyemben **ruhafestést, vegytisztítást** legszébb kivitelű ruhák
Hospodár, Arad, Str. Troiescu (volt Teleki-uca) 17.

VALÓDI keleti perzsaszőnyveket megvételre keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1512

INGATLAN.

FÖLDBIRTOKOT 80-100 holdast Aradhoz közel keresek megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1480

ÜZLETEK.

40.000 LEJ TÖKE KERESTETIK kamat és haszonrészesedés mellett, esetleg pénz társ. egy Aradon még nem létező vállalathoz. Megkeresések „Rbt 1281 OPTIKA ES MECHANICA” jellegre RUDOLF MOSSE S. A. hirdetőjébe Timişoara I. alá kéretnek. 23

ÜZLETHELVISEG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestő és tisztítóüzlet volt. azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelviség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Hetven év óta fennálló vendégő- és szaloda-helyiség augusztus hó 1 től bérbeadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1500

Az egész országban elismert **Rabitz közfali téglaim és nedvesség elszigetelőim** Temesváron is felállítandó gyártásához **társat keresek,** jó jövedelem biztosításával. Ertekezni lehet d. u. 2-5-ig.
Gábor András
építészeti irodában
Arad, Strada Muciu Sceavola 19-20.

Csak a csillagvédjeggyel valódi!

DOMONKOS ISIVAN
volt Hajek üveges mellett
Str. Metlanu (Forrai- és Rövid-u. sark).
Készít és javít:
Bőrdm,
Bőrdiszmőárut,
Használt ridikőloket
ujja alakit.

KULONFELFK.

NEPTUN-KABINHOZ 3 társnő kerestetik. Cim a mérnöki hivatalban. 1506

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!